

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 13, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVAS - MARCH 13, 1997

Nr. 50

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Lietuvos pareigūnai Amerikoje aiškinasi dėl stojimo į NATO ir naftos gavybos

Vašingtonas, kovo 12 d. (BNS) – Vašingtone šią savaitę dirba Lietuvos delegacija, kuri aiškinasi NATO plėtimosi ir naftos gavybos Baltijos jūroje perspektyvas.

Užsienio reikalų viceministras Albinas Januška ir URM politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas nuo pirmadienio iki ketvirtadienio susitinka su keliais, ypač palankiais Lietuvai, JAV Kongreso atstovais bei Valstybės departamento, Pentagono, Atstovų Rūmų tarptautinių santykių ir Senato Užsienio santykių komitetų pareigūnais.

Pasak URM spaudos tarnybos pranešimo, susitikimuose aptariami NATO plėtimo planai, Rusijos ir JAV santykių įtaka

šiam procesui bei amerikiečių pagalba Lietuvai, kai ji ruošiasi narystei NATO.

Lietuvos delegacija, kurios sudėtyje dar yra Geologijos tarnybos direktorius Gediminas Motuza, taip pat susitiks su JAV įmonės AMOCO vadovais. URM spaudos tarnyba nenurodo pastarojo susitikimo tikslo. Su šia įmone Latvijos vyriausybė yra pasirašiusi Lietuvos protestuojamą sutartį dėl naftos telkinių eksploatavimo ginčijamos priklausomybės Baltijos jūros dalyje.

Būtent ši sutartis, kurią Lietuva laiko tarptautinės teisės normų pažeidimu, trukdo aktyviai derėtis ir susitarti su latviais dėl ekonominės zonos Baltijos jūroje.

Seimo pirmininkas pažadėjo paramą Lietuvos rusų bendruomenei

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) – Trečiadienį Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis susitiko su Lietuvos rusų organizacijų atstovais ir pažadėjo paramą svarbiausiomis šios bendruomenės problemomis spręsti.

Rusai yra didžiausia tautinė mažuma, sudaranti apie 9 proc. Lietuvos gyventojų.

Beveik valandą su V. Landsbergiu kalbėjosi Lietuvos rusų mokyklų asociacijos atstovė Ela Kanaite, Rusų kultūros ir švietimo bendrijos „Svetlica“ atstovė Galina Kuzmina, Rusų kalbos ir literatūros dėstytojų asociacijos prezidentas Jevgenijus Kostinas, Rusų visuomeninių organizacijų koordinacinės tarybos sekretorė Tatjana Michniova, Lietuvos rusų susirinkimo pirmininkė Tamara Bastrykina ir Rusų kultūros centro direktorius Pavelas Lavrinecas.

Po susitikimo V. Landsbergis sakė, jog šį apsišvietimą nuomonėmis apie Lietuvos rusų problemas inicijavo svečiai. Jis pasidžiaugė, jog patios tautinės mažumos siekia dialogo su valdžios atstovais.

Pasak Seimo pirmininko, daugiausia buvo pabrėžti kultūros ir švietimo reikalai. Per kelerius metus rusų mokyklose sumažėjo 17,000 mokinių ir jos tapo apytuštės. Tuo tarpu lietuviškosios – perpildytos.

A. Endriukaitis ragina Rusijos prezidentą pripažinti Čėčenijos nepriklausomybę

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) – Tarptautinės parlamentarų grupės Čėčenijos problemoms generalinis sekretorius Algirdas Endriukaitis kaltina Rusiją veidmainišku ir ragina Rusijos prezidentą Borisą Jėlciną „vardan istorinio teisingumo ir atgailos tuoj pat pripažinti Čėčenijos nepriklausomybę“.

Antradienį išplatintame Boris Jėlcin adresuotame pareiškime A. Endriukaitis teigia, kad Rusija Čėčenijos atžvilgiu vykdo „dviveidiską“ ir negarbingą politiką, kai visą atsakomybę dėl susiklosčiusios padėties, žmonių žuvimo ir grobimo nepagrįstai verčia Čėčenijai.

„Mes esame gerai susi-

pažinę su padėtimi Čėčenijoje ir galime patvirtinti, kad esamomis aplinkybėmis Čėčenijos vidaus reikalų, saugumo ir kariuomenės struktūros ir vyriausybės nusikalstamumui ir provokacijoms sustabdyti dirba viršydamos savo galimybes“, teigia A. Endriukaitis.

Pasak jo, Rusija negali reikalauti iš Čėčenijos visiškos atsakomybės, kol pati „prievaršos ir apgaules priemonėmis viliasi susigrąžinti Čėčeniją ir nevykdo atviros bei moralios politikos“.

Pareiškime teigiama, kad „įtampos ir nestabilumo šalies priežastis yra Rusijos negarbingumas ir pretenzijos Čėčenijos nepriklausomybei. Padėtis pasikeis, kai Rusija

Vasario 16 d. Kauno Karo muziejuje buvo pasirašyta Lietuvos Šaulių sąjungos (LŠS) ir Vytauto Didžiojo Karo muziejaus bendradarbiavimo sutartis. 1941-ųjų birželio 22-28 d. Sukilėlių sąjungos Kauno apygardos igaliojimo D. Riauka Karo muziejui įteikė birželio Sukilimo atminimo ir Sąjungos narystės ženklus. Muziejui buvo perduoti valstybinės reikšmės eksponatai.

Jono Ivaškevičiaus nuotr.: Bendradarbiavimo sutartį pasirašo (iš kairės) Vytauto Didžiojo Karo muziejaus direktorius J. Jurevičius ir LŠS vado pavaduotojas Stasys Ignatavičius.

Lietuvos ir Lenkijos parlamentarai: skurdas neturi tautybės

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) – Lietuvoje besilankantys Lenkijos parlamentarai puikiai supranta, kad skurdo linija kaimuose nėra „brėžiama pagal tautybės požymius“, sakė Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis trečiadienį po susitikimo su Lenkijos parlamento delegacija, kuri rūpinasi savo tautiečiais kitose šalyse.

Pasak Seimo pirmininko,

visi puikiai supranta, jog ne tautybė kalta, kad kaimuose vyrauja girtuoklystė ir skurdas. „Badaujantys lenkai vaikais Lietuvoje yra tokia pati Lietuvos problema, kaip ir lietuviai vaikais. Visi jie yra Lietuvos vaikai, kuriais valstybė rūpinasi“, sakė jis, trečiadienį susitikęs su Lenkijos Seimo delegacija, vadovaujama ryšių su tautiečiais užsienyje grupės pirmininko Leszek Mot-

zulski.

Pasak V. Landsbergio, dažnai skundais apie tariamą ypač blogą lenkų padėtį Lietuvoje siekiama gauti paramos iš Lenkijos valstybinių ar privačių institucijų.

Seimo pirmininkas mano, kad jeigu taip mėginama padėti žmonėms, „nėra nieko smerktina“. Tačiau jeigu tuo „spekuluojama politiniais tikslais, net sukeliant problemų tarp šalių, tai jau yra nepadorus dalykas“, sakė V. Landsbergis. Susitikime buvo pasidžiaugta, jog tokių atvejų dabar yra žymiai mažiau, ir pagrindiniai mėginimai tokiu būdu atštrinti Lietuvos ir Lenkijos santykius jau yra praeję.

Susitikime su Lenkijos parlamentarais buvo kalbėta ir apie glaudesnio Lietuvos ir Lenkijos parlamentų bendradarbiavimo idėją. Pasak V. Landsbergio, jo iškeltas siūlymas kurti panašią į Baltijos Asamblėją instituciją yra teigiamai vertinamas ir pateikiamas Lenkijos politikų kaip gera idėja net kitų šalių sostinėse.

Kas vadovauja Lietuvos saugumui?

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) – Nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ vadovas Stanislovas Buškevičius trečiadienį žurnalistams išdalinė kompiuterių diskus, kuriuose sukaupia informaciją, jo teigimu, atskleidė buvusio Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) ir Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūno Juro Abromavičiaus žudikus (jis buvo susprogdintas savo automobilyje sausio 31 d. Kaune).

Spaudos konferencijoje S. Buškevičius sakė tuos diskus gavęs iš vieno šia byla tiriančio tarytojo, kuris, esą nebetiki, kad teisėsaugininkai išaiškins J. Abromavičiaus žūtį. Nežinoma panorėjęs likti tarytojas S. Buškevičiui neva teigė, kad jau galima nustatyti žmogžudystės užsakovus ir vykdytojus, tačiau ištyrė trukdo „spaudimas iš viršaus“.

S. Buškevičius nepaaiškino, ar spaudimą daro Lietuvos politikai, ar aukšti teisėsaugos pareigūnai.

Žurnalistams išdalinuose diskuseliuose yra paties J. Abromavičiaus sukaupta informacija, rinkta dirbant SKAT ir VSD.

Saugumo vadas neigia, kad žlugdomas J. Abromavičiaus nužudymo tyrimas

Valstybės saugumo departamento direktorius Jurgis Jurgelis kategoriškai neigia, kad kažkokios jėgos mėgina sustabdyti Juro Abromavičiaus susprogdinimo ištyrimą.

„Apie užgniaužimą čia ir kalbos negali būti“, sakė J. Jurgelis spaudos konferencijoje trečiadienį. Jis pabrėžė, kad dedamos visos imamos pastangos ištyrė nusikaltimą, „suvo- kiant šitos bylos skambėjimą ir aspektus, kurie siejami su politika“.

Saugumo departamente surengtoje spaudos konferencijoje dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas atsisakė komentuoti šį pareiškimą, kad bylos nagrinėjama stabdo aukšti Lietuvos pareigūnai.

Prezidentas pažymėjo, kad, turėdamas kokią nors bylos tyrimui naudingą medžiagą, S. Buškevičius turėtų pirmiausiai ją perduoti prokuratūrai, neigiamai įvertindamas tai, kad spaudos konferencijoje dalinama galbūt svarbi ir slapta medžiaga.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Londonas. Britanijos užsienio reikalų ministras Malcolm Rifkind pirmadienį išsėjo, kad Europą gali užgriūti nauji etniniai ir nacionalistiniai konfliktai, jei Rusijai pasisektų sustabdyti NATO plėtimą. Savo kalboje Vašingtono Carnegie paramos tarptautinei taikai institute, jis teigė, kad jei sąjunga nepriims naujų narių, tai Rytų Europa bus atskirta nauja „geležine uždanga“. Tokia padėtis sukurtų situaciją, panašią į tą, kuri buvo prieš II pasaulinį karą. Rifkind atmetė pletimo kritikų argumentus, kad NATO negali vienu metu plėstis ir kurti naujus santykius su Rusija.

Tirana. Albanų sukilėliai įsteigė Valstybinį visuomenės gelbėjimo komitetą ir atsisakė sudėti ginklus, kol prezidentas Sali Berisha neatsistatydins. Komitetas siekia tapti lygiaverte trečiaja šalimi derybose, kurios Tiranoje vyksta tarp S. Berisha ir svarbiausių šalies politinių partijų.

Varšuva. Pirmadienį Lenkijos prezidentas Aleksandr Kwasniewski nušalino kariuomenės vadą generolą Tadeusz Wilecki. Į jo vietą paskirtas generolas Henryk Szumski pažadėjo padaryti kariuomenę mažiau politizuota. Prezidentas, kuris yra vyriausiasis kariuomenės vadas, sakė, kad jis pakeitė kariuomenės vadą siekiant geriau pritaikyti ginkluotąsias pajėgas prie NATO reikalavimų. Pakeitimo išvairė buvęs kariuomenės vadas griežtai kritikavo Lenkijos politinę valdžią, kaltindamas buvusius komunistus, panaudojant slaptausias tarnybas, siekiamas kontroliuoti ginkluotąsias pajėgas.

Kanados URM atstovas informavo, kad Kijeve balandžio mėnesį bus atidarytas NATO informacinis centras – jam vadovaus Kanados gynybos ministerijos atstovai.

Jeruzalė-Maskva. Maskvoje viešintis Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu trečiadienį apkaltino palestiniečių vadovą Jasser Arafatą neva ruošiant „spontaniškas“ riaušes okupuotose teritorijose, kuriomis siekiama priversti Tel Avivą pakeisti politiką. Paskutiniąją vizito Maskvoje dieną B. Netanyahu apibūdino Rusiją kaip „naujai atrastą draugą“, tačiau pripažino, kad abi šalys nesutaria kai kuriais opiais klausimais, paminėdamas Rusijos raginimą nestatyti žydų gyvenamojo rajono arabiškoje Rytų Jeruzaleje.

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos pareiškė nesąsoningą pasirodymą remti pasiūlymų dėl tarptautinės intervencijos Zaire, nepaisant vis blogėjančios padėties šalyje, antradienį pažymėjo Amerikos Valstybės departamento atstovas, kai Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac paragino imtis skubių priemonių, siekiant išvengti katastrofos Zaire. Amerikos Valstybės departamentas leido JAV ambasados Zaire tarnautojų šeimoms evakuotis, ir paragino Amerikos piliečius atidėti keliones į šią šalį.

Vašingtonas. JAV Kongreso nariai kritiškai reaguoja į prezidento Bill Clinton administracijos pasiūlymą kitais metais padidinti pagalbą Rusijai. Tokį klausimą antradienį svarstė Atstovų Rūmų tarptautinių santykių komitetas, kurio pirmininkas, respublikonas Benjamin Gilman sakė, kad administracijai bus sunku įtikinti Kongresą paremti 242 mln. dol. suma Rusiją ir 900 mln. dol. – 12 buvusių Sovietų Sąjungos valstybių. B. Gilman nuomone, JAV ir Rusijos santykiai nėra tokie geri, kaip juos apibūdina administracija.

Londonas. Siekiant palenkti Rusiją NATO plėtimosi klausimu, jai gali būti suteiktas didesnis vaidmuo septynių galingiausių pasaulio valstybių grupėje (G7), tačiau tikrai šio forumo nare Maskva kol kas netaps, pranešė diplomatinės atstovai. Rusija smarkiai skverbiasi į šį turtingųjų šalių „klubą“, kuriam priklauso JAV, Kanada, Japonija, Vokietija, Prancūzija, Italija ir Didžioji Britanija. Tačiau iki šiol Maskva buvo įsileidžiama tik į politines diskusijas.

Stokholmo Tarptautinio taikos tyrimo instituto (SI- PRI) politikos apžvalgininkai teigia, kad kitą savaitę įvyksiantis Rusijos ir JAV vadovų susitikimas parodys laipsnišką Rusijos susitaikymą su NATO plėtimu. Tačiau Maskva liks neperkalbama buvusių SSRS respublikų, kaip Baltijos valstybių – Estijos, Latvijos ir Lietuvos – priėmimo į NATO priešininke. Rusija susitaikys su pirmąja plėtimosi banga, susitaikys su buvusiu Varšuvos pakto šalių, bet tik ne su buvusiu SSRS respublikų priėmimu. SIPI specialų teigimu, Helsinkio susitikime Jėlcin gali siekti garantijų, kad Baltijos valstybės ir kitos buvusios SSRS respublikos ateityje nebebūtų kandidatės į NATO. Diplomatu manymu, Bill Clinton su tuo nesutiks.

Talinas. Estijos vyriausybė antradienį pritarė įstatymo pataisai, pagal kurią etniniai rusai gautų leidimus iki gyvos galvos gyventi šalyje. Siūlo- moji užsieniečių įstatymo pataisa būtų naudinga maždaug 130,000 Estijoje gyvenančių „lojalų užsieniečių“.

New Yorko policijai įsakyta griežtai taikyti naujas automobilių pastatymo taisykles visiems, įskaitant Jungtinių Tautų diplomatus. Ypač tuo nepatenkinti Rusijos diplomatai, sakydami, kad naujos taisyklės – karo paskelbimas diplomatiniam korpusui. Ankstesnės policijos laikysena diplomatomis buvo žymiai palankesne – jie galedavo savo automobilius statyti bet kur, bet kada, o jeigu ir budavo baudžiami, galedavo baumes nepaisyti dėl diplomatinio neliečiamumo.

KALENDORIUS

Kovo 13 d.: Paulina, Kristina, Meldutis, Vaiga. 1885 m. gimė rašytoja Sofija Kymantaitė Čiurlionienė.

Kovo 14 d.: Leonas, Matilda, Karigaile, Sugirdas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

LIETUVIŲ FONDO
PARAMA „ŽIBURIO“
MOKYKLAI

Šiomis dienomis Lietuvių fondo pelnio skirstymo komisija, JAV LB Švietimo tarybai prašant, paskyrė Detroito apylinkės „Žiburio“ lituanistinei mokyklai paramą 2,400 dolerių sumoje. Ši parama buvo įteikta mokyklos vedėjai Rita Kasputienei. Lietuvių fondas linki „Žiburio“ lituanistinei mokyklai ir toliau sėkmingai tęsti išeivijos jaunimo lituanistinį švietimą. Tuo pačiu raginame ir kviečiame visus Detroito ir apylinkių lietuvius ir ateityje savo aukomis remti Lietuvių fondo veiklą.

Vytas Petrušis,
Lietuvių fondo igaliojimas
Detroito apylinkė

„ŠVYTURIO“ KUOPOS
SUSIRINKIMAS

Š.m. kovo 23 d., sekmadienį, 12 val. šaukiamas „Švyturio“ jūros šaulių kuopos svarbus susirinkimas. Bus renkamas kuopos vadas ir valdyba, taip pat svarstoma: „Pilėnų“ stovyklos darbai ir tvarkymas, atstovų skyrimas XIV šaulių suvažiavimui, kuris š.m. balandžio 12–13 d. vyks Čikagoje. Visi prašomi dalyvauti ir atlikti savo šaulišką pareigą.

Kuopos vadas Mykolas
Abarius ir valdyba.

ADV. K. MIŠKINIS
POLITINĖJE
KONFERENCIJOJE

Detroito Lietuvių organizacijų centro pirmininkas adv. Kęstutis Miškinis buvo nuvykęs į Washington, D.C., ir dalyvavo ten š.m. kovo 7–9 d. vykusioje JBANCO politinėje konferencijoje. Ta proga apilankė Michigan valstijos senatoriaus Carl Levin ir kitų Michigano valstijos Kongreso atstovų įstaigas, prašydamas jų paramos Pabaltijo kraštams siekiant NATO narystės.

DARIAUS IR GIRĖNO
KLUBO PRANEŠIMAS

Dariaus ir Girėno klubo metinis narių susirinkimas, turėjęs vykti kovo mėnesį atidedamas iki gegužės mėnesio. Šiomis dienomis yra tikrinami paskutiniai duomenys dėl mokesčių atsiskaitymo su valstijos įstaigomis. Užbaigus šiuos atsiskaitymus, valdyba bus atlikusi savo įsipareigojimą dėl Dariaus ir Girėno klubo nuosavybės likvidavimo eigos ir šauks visuotinį narių susirinkimą ir naujos valdybos rinkimą.

A.A. MIKE STUNSKAS

Kovo 8 dieną, Grandlawn kapinėse, šalia savo žmonos a.a. Petronėlės buvo palaidotas a.a. Mike Stunskas, 93 m. amžiaus, miręs kovo 5 d. savo namuose, Rochester, Michigan. Velionis buvo ilgametis Detroito Lietuvių klubo narys. Paliko gimes Lietuvoje. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorius Charles Step.

PALAIDOTA
A.A. MARIJONA
ŠIMKUVIENĖ

Kovo 7 dieną, East Lawn kapinėse, buvo palaidota a.a. Marijona Šimkuvienė, 94 m. amžiaus, š.m. kovo 5 dieną mirusi Detroito. Giliam nu-

liūdime paliko sūnūs Jonas ir Arnoldas su šeimomis, dukra Beatrice ir žentas Henry Kuraičiai. Sesutė Viktorija. Šeši vaikaičiai ir du provaikaičiai. Buvo pašarvota Lake Orion, Michigan.

A.A. URŠULĖ BROKIENĖ

Š.m. kovo 3 d. savo namuose mirė a. a. Uršulė Brokienė, sulaukusi 87 metų amžiaus. Kovo 5 d. laidojimo namuose kun. V. Kriščiūnėvičiui sukalbėjus rožinį, su velione atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė.

„Švyturio“ jūros šaulių kuopa savo narę pagerbė dalyvavimu su vėliava. Atsisveikinimo žodį tarė LŠI sąjungos vadas Mykolas Abarius. Šeimos vardu kalbėjo Birutė Nelson. Atsisveikinimas buvo baigtas visiems dalyviams sugiedojus Lietuvos himną.

Kovo 6 d. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje už velionės sielą gedulingas šv. Mišias aukėjo ir jautrų pamokslą pasakė kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Giedėjo Kristina Zubrickienė ir Regina Puškorienė. Vargonavo Rita Giedraitienė.

Po pamaldų velionė į Holų Sepulchre kapines lydėjo 35 automobilių procesija. Ją savo palyda pagerbė ir Westland policija.

Nuliūdę liko vyras Jonas, dukra Česlova ir žentas Juozas Naumai, anūkės Alma Butkionienė su šeima, Rūta Vaznelienė su šeima ir Audra Naumaitė. Dukra Elena Zubrickienė, anūkai – Birutė Nelson su šeima, Vilija Matveikienė su šeima ir Paulius Zubrickas. Dukra Irena Burnham-Chambers ir žentas Reid, anukė Kristina Marceca su vyru. Sūnus Kęstutis Peter ir marti Kristina Brokai, anūkai Michael Brokas su šeima, Pamela Hayes su vyru, Christine Dines, Jason Brokas, Adam Brokas ir Rebeca Brokas. Pusbroliai Vitas ir Vytenis Radzevičiai su šeimomis, daug giminių ir artimųjų.

Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė.

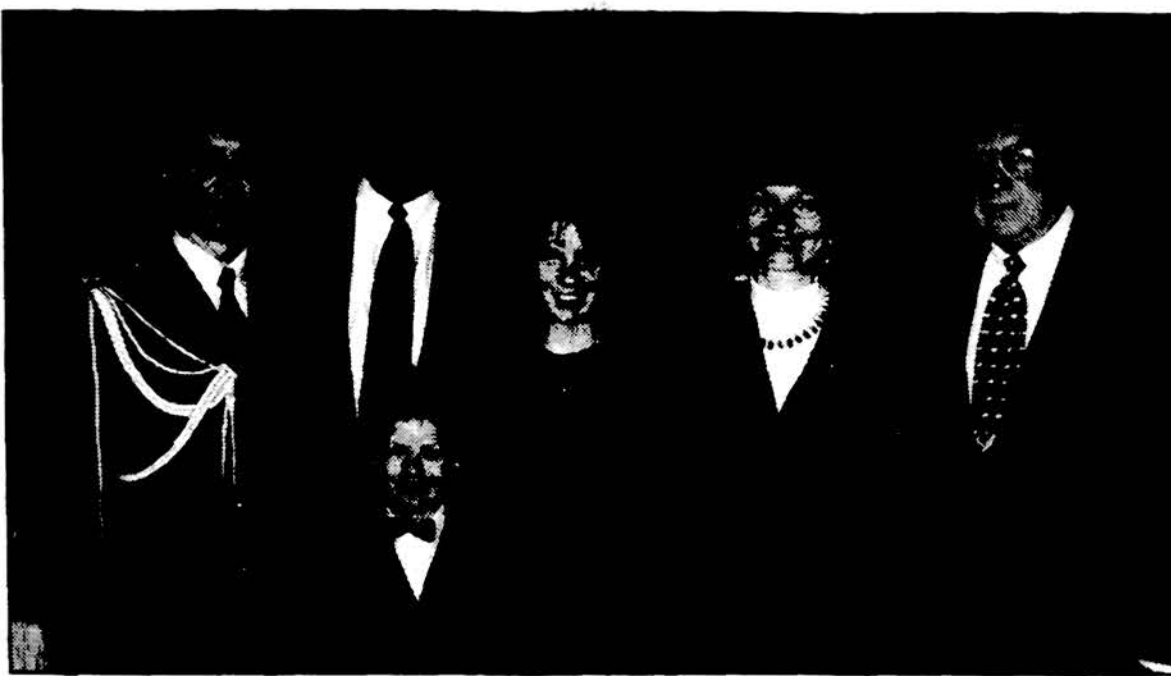
Im.

ŠV. KAZIMIERO
MINĖJIMAS

Šv. Kazimiero šventės proga š.m. kovo 9 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje dalyvavo visos trys vycių kuopos bei jų svečiai. Minėjimo šeiminkai buvo Lietuvos Vycių 102 kuopa, veikianti Šv. Antano parapijoje, ten įsteigta 1920 m. kovo 5 d. Tai seniausia Detroito lietuvių organizacija, aktyviai veikianti jau 77 metus.

Vycių kuopos su savo vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose, aukotose už visus gyvus ir mirusius Lietuvos Vycius. Šv. Mišias aukėjo kun. Vidmantas Gričius, Šventosios parapijos klebonas. Mišių metu gražiai ir jautriai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Skaitinius skaitė Matas Bauks. Aukos aukojimui nešė 102 kuopos 1-as vicepirmininkas Rikardas Strakšys ir 79 kuopos pirmininkė Margaret Dapkus. Šv. Mišių pabaigoje buvo sugiedotas Lietuvos Vycių himnas.

Po Mišių parapijos sveitinėje gausiai susirinkus vyciams ir jų svečiams, vyko trumpa programėlė ir pietūs. Svečius su smagia muzika sutiko 102 kuopos Juozas

Vasario 16-sios minėjimo Detroito rengėjai ir paskaitininkas su šeima. Iš k.: paskaitininkas – Lietuvos Gynybos atašė JAV-se maj. Valdemaras Sarapinas, DLOC pirm. adv. Kęstutis Miškinis, paskaitininko sūnus Julius, dukte Justė, žmona Vytė ir „Pagalba Lietuvai“ vadovas Robert S. Boris.

Nuotr. Reginos Juškaitės

Aukštakalnis ir Jonas Stanievičius. Renginiui vadovavo 102 kuopos narys Micheal Shea. Invokaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Dalyviai buvo supažindinti su garbės svečiais: Carolyn George, World Medical Relief, Inc., įstaigos vedėja George Samson World Medical Relief įstaigos tarptautinių šalių siuntų direktorius Robert S. Boris, „Pagalba Lietuvai“ vadovas, kleb. kun. Alfonsas Babonas ir kun. Vidmantas Gričius iš Lietuvos, neseniai Detroito sėkmingai pravedęs rekolekcijas Dievo Apvaizdos ir Šv. Antano parapijose.

Kun. Vidmantas Gričius tarė kelis žodžius. Savo kalboje sveikino visus Lietuvos Vycius šventusius jų globojimo šventę. Jis padėkojo kleb. kun. Alfonsui Babonui ir parapijai už jo globą Šv. Antano parapijoje. Kun. Gričius padėkojo parapijiečiams už paramą Šventosios bažnyčiai Lietuvoje. Jis apibūdino apie jo ateities planus ir parapijos padėtį, rengiant dengti naują stogą. Jis linkėjo visiems dalyviams Dievo palaimos, sveikatos ir džiaugsmingų šventų Velykų. Jis kvietė parapijiečius aplankyti jo parapiją.

„Pagalba Lietuvai“ vardu vadovavo Robertas Boris įteikė kun. Vidmantui Gričiui 1,000 dol. čekį Šventosios bažnyčios paramai. Carolyn George buvo pristatyta kaip pagrindinė kalbėtoja. Savo kalboje ji apibūdino World Relief, Inc., organizacijos siuntas Lietuvai ir kitiems kraštams. Ji pareiškė, kad bendradarbiauja su „Pagalba Lietuvai“ nuo 1990 m., kai pirmas siuntinis buvo nusiųstas „Caritui“. 1991 m. kartu su Robertu Borisu ir Mercy International vadovu Glen Heydon išvyko į Lietuvą. Ji pritarė, kad Lietuvos žmonės šilti, geros širdies ir dosnūs. Jų įstaiga padeda 125 organizacijoms. Carolyn George padėjo Vyciams už jų nuolatinę talką kas savaitę rūšiuojant vaistus ir medikamentus. Carolyn George taip pat supažindino su World Medical Relief, Inc., įstaigos direktorium tarptautinėms siuntoms George Samson.

George Samson, filipinietis, padėjo Lietuvos Vyciams už suteiktą progą pasidalinti savo įspūdžiais. Jis į JAV atvyko 1992 m. ir talkino World Medical Relief, Inc., įstaigoje tarnautoju. Jis padėjo visiems už nuolatinę talką.

Rengėjų vardu dėkojame visiems prisidėjusiems prie Šv. Kazimiero šventės. Šis renginys buvo sėkmingas ir grynai pelno buvo gauta arti 400 dol., kurie skiriami „Pagalba Lietuvai“ kito talpintojo išlaidoms.

Rengimo komitetą sudarė: Robert S. Boris, koordinato-rius, ir Theresa ir Michael Shea, Rikardas Strakšys, Ire-

na Vizgirdaitė, Bill Juodwal-kiš, Pat ir Della Zyren, Ievutė Aukštakalnienė ir Regina Juškaitė.

SĖKMINGOS
REKOLEKCIJOS

Šv. Antano parapijos bažnyčioje š.m. kovo 6-9 d. rekolekcijas vedė kun. Vidmantas Gričius, Šventosios katalikų parapijos klebonas, Lietuvoje. Jis minėtomis dienomis aukėjo šv. Mišias ir sakė jautrius bei įdomius pamokslus. Po šv. Mišių sekmadienį, kovo 9 d. kun. Gričius pabendravo su detroitiečiais, dalyvaudamas Lietuvos Vycių rengime šv. Kazimiero minėjime ir pie-tuose. Parapijiečiai ir svečiai turėjo progą geriau su juo susipažinti. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, savo ir visų parapijiečių vardu, dėkoja gerb. kun. Vidmantui Gričiui už atsilankymą ir suteiktą dviasienio džiaugsmo. Iš Šv. Antano parapijos kun. Gričius keliaus į Los Angeles Šv. Kazimiero parapiją. Linkime kun. Gričiui geriausios sėkmės visuose jo darbuose.

PRIEŠVELYKINIS
RENGINYS

Šv. Antano parapijos moterys Vėlybų sekmadienį, kovo 23 d., tuo po 9 ir 10:30 v.r. šv. Mišių, ruošia priešvėlykinį pyragų, tortų ir namuose gamintų sūrų pardavimą. Vi-guomenė kvietama atsilankyti ir apsipirkti. Apsilankymu paremsite savo parapiją. Pakvieskite ir savo draugus ateiti ir nusipirkti įvairių skanumynų Vėlykų stalui. Visi kvietiami ir mielai laukiami.

Regina Juškaitė

DAYTONA BEACH, FL

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
SUKAITIŠKINIMO

Lietuvos nepriklausomybės – Vasario 16-tosios minėjimą vasario 9 dieną mūsų telkinyje šiais metais surengė Daytona Beach, FL. Lietuvių Bendruomenės darbuotojai valdyba, vadovaujama Mindaugo Petriko. Minėjimas pradėtas lietuviams skirtomis pamaldomis. Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach. Šv. Mišias už Lietuvą aukėjo ir pamokslė šios šventės reikšmę prisiminė kun. Richard Grasso. Pamaldų iškilmingumą praturtino choro „Sietyno“, vadovaujama muz. Antano Skridulio giedamos gražios, lietuviškos giesmės. Šv. Mišių metu skaitymus atliko Kazimieras Barūnas. Aukos nešė LB valdyba – pirmininkas Mindaugas Petrikas, Gudaitienė ir R. Snarskienė. Lietuvos vėliavą ir bažnyčią ir vėliau į salę nešė Donatas Stukas, lydimas tau-

tiniais drabužiais pasipuošusių Ados Monkienės ir Eleonos Ambrozaitienės.

Tuoju po pamaldų, saleje, įnešus Lietuvos vėliavą, prasi-dėjo minėjimas. Vadovavo LB pirmininkas M. Petrikas. Sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Pirmininkas, pasveikinęs dalyvius, suglaustai perskaitė šios dienos kalbėtojos, viešnios iš Kanados, visuomenininkės dr. Irenos Lukoševičienės biografiją. Ši asmenybė aukšto išsilavinimo, dirbanti amerikiečių ir Lietuvos institucijose, veikli bendruomenininkė, PLB seimo programos komisijos pirmininkė.

Dr. Irena Lukoševičienė, gerai paruoštoje, patriotinėje kalboje skleidė Lietuvos ir lietuvių tautos istorijos lapus – nuo Lietuvos paskelbimo nepriklausoma valstybe 1918 m. vasario 16-tosios iki šių dienų. Išryškino pirmųjų tautos sūnų ryžtą išsivaduoti iš ilgos Rusijos vergijos ano vasario šešioliktojo, o po to Lietuvos laisvę ginant savanorius ir tautos darbštumą, kuri per 22 nepriklausomybės metus prikėlė Lietuvą gražiam gyvenimui.

Aptarė Antrojo pasaulinio karo pasekmes, bolševikų ir vokiečių žiaurias okupacijas, tautos naikinimą, tremimus į Sibirą, ir ryžtingas lietuvių partizanų kovas už tautos laisvę, kur zuvo tūkstantai geriausių tautos dukrų ir sūnų. Partizanų žygiai liudija lietuvių tautos ryžtą laisvai ir nepriklausomai gyventi, liudija meilę Lietuvai, meilę gim-tajai žemei. Tai didvyriškos tautos, sau lygaus pavyzdžio neturincios, ryžto, privedusios prie 1990 m. kovo 11 dienos.

Paskaitininkė su giliu išgyvenimu analizavo įvykių svarbą Lietuvai ir ateinančioms kartoms. Paskaitą iliustravo partizanų eilėrašciais, dainų žodžiais, kas klausytoją gliai veikė, prisimenant tėvynės netektį, tremtį ir istorinius įvykius.

Plačiau kalbėjo ir apie PLB veiklą, būsimą PLB seimą Vilniuje. Išryškino PLB tiesioginius uždavinius, chartą. PLB yra visų pasaulyje patalpusių lietuvių jungtis ir tik PLB rūpinasi 32 LB kraštų lietuvių išlikimu, tautinio sąmoningumo ugdymu, švietimu, socialiniais reikalais. PLB buvo, yra ir bus labai svarbi organizacija, su tautos kamieniu jungiant pasaulį pasklidusius vaikus. Seimas spres daug svarbių problemų. Svarbu, kad į seimą susirinktų tikrieji bendruomenininkai, besirūpiną lietuvių išlaikymu įvairiose pasaulio šalyse, o taip pat jautusių vietna šeima su tėvyne gyvenančiais. Prašė visuomet remti LB ir taip pat PLB darbus savo aukomis, bet kokiais prasmingais darbais.

Ši patriotinė, drauge ir aktualias problemas liečianti

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažumant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:		
JAV	\$55.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:		
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00	
Užsakant i užsienį		
oro paštu	\$500.00	\$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00

Vyriausia redaktore - Danutė Bindokienė
Administratorius - Ignas Budrys
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūčiamos, gavus prašymą ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudoti straipsnių nesaujo. Prašome siunčiant pasikelti kopiją.

kalba susirinkusiųjų buvo išklausyta su derama rimtimi ir dėmesiu. Padėkojome viešniai gausiais plovimais.

Po šios kalbos choras „Sietynas“, dar kartą supynė gražių, patriotinių, tėvynę primenančių dainų pyne.

Minėjimas baigtas drauge su „Sietynu“ visiems sudainavus „Lietuva brangi“. Minėjimas buvo gerai organizuotas, sugrąžinęs mus į lietuvių tautos laimingo ir skaudaus gyvenimo dienas.

Pirmininkas Mindaugas Petrikas paskaitininkėi išreiškė padėką už gilių minčių pasikaitą, „Sietynui“ ir jo vadovui už giesmes bažnyčioje, dainas saleje ir visiems prisidėjusiems prie šio minėjimo ruošimo. Po to LB valdybos dėka visi minėjimo dalyviai buvo pavaisinti sumuštiniais, vynu, kava ir saldumynais.

Minėjimo metu buvo renkamas LB solidarumo mokestis ir aukos JAV LB Krašto valdybai. Aukos rinko valdybos nariai – Gudaitienė ir Narci-zas Kreivėnas. Suaukojo 710 dol.

Jurgis Janušaitis

ST. PETERSBURG, FL

KELIONĖ I LIETUVĄ

Romo Kalantos šaulių kuopos vadas Antanas Gudonis organizuoja ir globoja vasaros kelionę po Lietuvą. Išvykstama birželio 27 d. ir grįžtama liepos 28-tą dieną. Norintieji galės grįžti ir anksčiau. Del registracijos ir platesnių informacijų galima kreiptis pas Antaną Gudonį, telefonu (813) 360-4388.

Mečys

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA

1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą
Pirmo. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30 - 3v.p.p.
trečio. uždaryta, ketv. 1 - 3v.p.p.
penkt. ir šešt. 9v.v. - 12v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždaryta

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 898-0101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8280

Kab. tel. 773-471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Juno Beach Lietuvos dukterų su-
rengtoje madų parodoje modeliuo-
ja Jurgita Liudžiūtė.

Nuotr. Algio Auguno

Lietuvos Dukterų Juno Beach
surengtoje madų parodoje mode-
liuoja Lara Zarr.

Nuotr. Algio Auguno

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629

Tel. 773-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 myliai į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.

Oftalmologas/Akių Chirurgas
9630 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

708-436-8622
4149 W. 63rd St.
773-735-7709

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M. D.

INDRĖ RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

(630) 527-0090

3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C

Downers Grove, IL 60515

(630) 435-0120

STALINO MIRTIS

E. RINGUS

Istorikai vis dar neturi visų smulkmenų apie Stalino mirtį. Tuo tarpu yra dvi versijos. Viena jų pateikta Stalino dukters ir Chruščiovo atsiminimuose. Antra, apsupta paslaptimis, įvelia Beriją, itariant jį Stalino apnuodijimu. Savo pirmoje knygoje Stalino dukra aprašo tėvo paskutines dvi dienas ir kaltina Stalino sėbrus apsilaidimu, kad nepatūpino jos tėvui mediciniškos pagalbos, neperkeldami jo į ligoninę. Svetlanos knyga buvo išplatinta Rusijoje, tik 25 metams praėjus, po tėvo mirties. Vėliau ji parašė dar vieną knygą, pavadintą: „Knyga anūkams“. Šioje knygoje ji pamini keletą įdomių įvykių. Vienas jų buvo apsilankymas pas ją kažkokio asmenų, norinčio perduoti informaciją gen. Žukovui ir Vorosilovui apie Berijos kėslus. Ji nati to asmenų nepriėmė, nes Stalinas buvo griežtai uždraudęs būti tarpininku. Tačiau tos dienos vakare Berija paskambino Svetlanai ir paklausė, kur surasti tą žmogų. Berijos žinojimas, kad kažkas ją lankė, stipriai išgąsdino Svetlaną. Vėliau ji buvo tardoma ir išlaikyta nuovadoje keletą dienų, bet išleista, kai Berija jau buvo „sutvarkyta“.

Pasirodo, kad turimas informacija tas pats asmuo visgi kažkokiu būdu perdavė Staliniui. Del tų žinių Stalinas įsakė suimti savo ilgametį asmeninį sekretorių ir Kremliaus saugumo vadą Beriją. Dar kiek anksčiau Stalinas patupdė į kalėjimą savo asmeninį gydytoją, drauge su būriu Kremliaus daktarų, kurių dauguma buvo žydai. Mat kaip tik tomis dienomis turėjo įvykti akcija prieš „daktarus, tautos prieštus, zionistus“. Tuo būdu Stalinas liko vienas savo bute be patikimų draugų.

Tolimesnė eiga darosi neaiškesnė, komplikuota ir vis dar nėra galutinai išnariota, nes daug užrašų, padarytų Kremliuje, yra inge be žinių. Pagal pirmą versiją, pasakotą poeto Ehrenburgo prancūzų filosofui Sartre, buvo taip: „1953 m. kovo 1 d. buvo sušauktas prezidento posėdis, kuriame Kaganovič reikalavo, kad būtų peržiūrėtas paskutinis Stalino potvarkis dėl „žydų gydytojų kaltinimo“ ir atšauktas sprendimas perkelti visus žydus į jau anksčiau sukurta „žydų respubliką“ tolimame Sibire, prie Mandžurijos sienos. Kaganovičui parėmė visi likusieji prezidento nariai, išskyrus Beriją. Tokia prezidento dauguma išgąsdino ir patį Staliną ir, be abejo, smarkiai įpykdė: juk tokiu atveju prezidentas dar nebuvo buvęs. Stalinas, dauždamas kumščiu stalą, keik-

damasis „rusiškais deimaniukais“, išspėjo, kad visi bus nubausti. Tačiau Stalino sėbrai tam buvo pasiruošę ir, zinodami, jog saugiai palikti Kremliaus negalės, išspėjo Staliną, kad, jeigu jų išvykimas bus bandomas suvaržyti, tada Kremlius bus užimtas paruoštų karinių dalinių. Po tokio išspėjimo ištikimasi Berija irgi prisidėjo prie likusių narių. Netekęs paskutinio sąjungininko, Stalinas visiškai prarado pusiausvyrą. Maža to, Kaganovič, sudraskęs Kremliaus specialų leidimą į mažus gabalus, metė Staliniui į veidą. Stalinas griebė telefoną, norėdamas pašaukti Kremliaus sargybą, bet jau sukritė be sąmonės.

Buvęs KGB šulas Volkogonov, savo knygoje Stalino mirtį ir įvykius vaizduoja kitaip. Nors jis neneigia galimybės apie Stalino nuuodijimą, bet pabrėžia „draugų“ dėsima suteikti skubią medicininę pagalbą. Pagal Volkogonovą, Stalinas jau ilgesnį laiką sirguliavo ir jo gydytojas patarė, kad „generalissimus“ sumažintų veiklą, išvyktų į kurortą poilsui. Tokia paslauga Staliną įpykino, aišku jis žiūrėjo sabotažą, ir daktarą pasiuntė į kalėjimą. Vasario 28 d. Stalinas sukvietė savo artimosius pasisvečiuoti jo „daroje“. Jie ten vakarieniavo iki 5 valandos ryto — jau kovo 1 dienos. Po gero nugarimo Stalinas miegojo visą dieną ir niekas nedrįso jo žadinti, net ir velų vakarą. Pagaliau tarnaitė išdrįso atidaryti miegamojo kambario duris, priartėti prie Stalino ir išsiganod. Tas įvykis 11 val. vakare. Stalinas bandė kalbėti, bet negalėjo. Tarnaitė pašaukė „dacos“ apsaugą, kuri tuojau paskambino vasarvietės saugumo viršininkui. Šis įsakė pranešėjui paskambinti Berijai ir Malenkoviui. Berija nedrįsė, o Malenkovas pats vienas jokio sprendimo daryti nedrįso. Pagaliau visi keturi sąjungininkai atvyko drauge. Buvo tai kovo 2 d., 3 val. p.p. Į Stalino miegamąjį įėjo tik Berija ir Malenkovas. Pagal tarnaitę, Berija pasakė, kad nesirūpinti, nes Stalinas vis dar miega ir uždraudė eiti į miegamąjį, liepė nedaryti jokių telefoninių skambinimų. Po to visa ketveriukė išvažiavo. Rytojaus rytą, kovo 3-čią, nerimstanti tarnaitė visgi atėjo į miegamąjį ir, pamatius Stalino padėtį, paskambino Malenkoviui. Ketveriukė atvyko 9 val. ryte ir tik tada sukvietė daugiau svarbiausių partijos pareigūnių skambinimų. Gydytojai diagnozavo kraujo išsiliejimą smegenyse, bet į ligoninę ligonio nevezė. Nors buvo atgabentas deguonies

SEVERIUKAS

JURGIS JANKUS

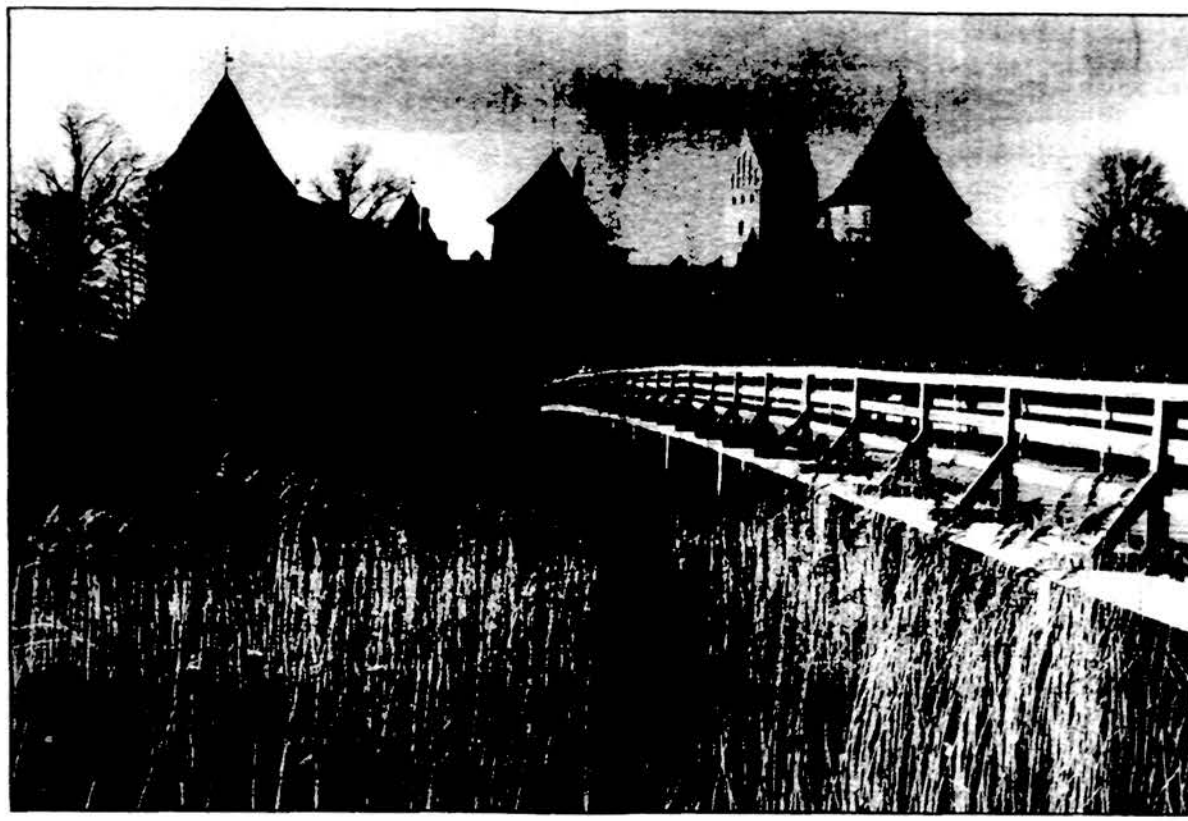
2

Einu padirviais ir galvoju, kad būtų gera tą mokesčių specialistą kaip nors įvylioti paspardyti sviedinį kartu su mano jaunuoliais. Gal komsorgas galėtų jį atsivežti? Grįžęs galėtų blaizdas šaltam vandeny gaivinti. Vakar jį mačiau — toks padžiuvęs kiekštėlis. Mačiau nenorėdamas matyti. Po pamokų nuėjau į pastą pasiimti laiškų ir laikraščių. Iš Vykdomojo komiteto durų išsoko komsorgas ir pašaukė, kad užeičiau. Taip mus ir supazindino. Ne buržuaziskai, naujoviškai: komsorgas tik ištiesė ranką ir pasakė, kad rytoj turiu ateiti į susirinkimą. Mėginau aiškinti, kad negalėsiu, kad susirinkimas pamokų metu, o mums įsakytą gerai pasirengti apskrities socialtynėms, bet jis man nė sakinio neleido užbaigti. Išsoko, kad praėjo tie laikai, kai mokytojai užteko tik su vaikais pažaisti. Dabar ir mokytojas turi išmokyti dirbti. Turi išmokyti ir išmąnyti, ir suprasti, ir dar viską neišmanantiems paaiškinti. Paleidęs ranką, paėmė už švarko atlapo ir, kiek patampydamas, drožė: „Aš čia paaiškinsiu ir išvažiuosiu. Manęs laukia šimtai vietų. Aš neturiu laiko čia kelias savaites sėdėti ir kalti, ir kalti, kol kiekviena kieta galva viską supras. Man dar-

bo daugybė po visą kraštą, o tu čia visada sėdėsi. Tu esi liaudies prakaitytas, kad viską iš karto suprastum ir kad paskum kitiems galėtum išaiškinti. Supranti? Žinoma, kad supranti. Turi suprasti! Jeigu nesuprastum, nemokytojaus. Dabar, drauge mokytojaus, visi turime dirbti“.

Per praėjusį rudenį ir šią žiemą panašių partijos agitatorių jau buvau keletą praleidęs, bet anie buvo kitoki. Ateina, susišaukia ūkininkus (atsiprašau — valstiečius) į mokyklą, pašneka dažniausiai nei šį nei tą, užėina į vidų, paprašo, kad susirinkusių vardu parašytų padėką tėvui Stalinui už išlaisvinimą iš buržuų vergijos ir už atneštą lengvą ir gražų gyvenimą. Kai kurie turėdavo paruoštą rezoliuciją atsivežę. Ją tik reikėdavo nurašyti, vietos vardą įdėti ir susirinkusių skaitį įrašyti. Jeigu susirinkdavo apie trisdešimt, reikėdavo įrašyti tris šimtus. Paskutinį kartą, kai atėjo tik penki ar šeši, agitatorius prašė įrašyti keturis šimtus. Mėginau aiškinti, kad čia visoje apylinkėje tiek nėra, bet jis tik nusijuokė: „Ką Stalinas žino, kiek čia ko yra. Yra tiek, kiek parašyta. O juo daugiau, tuo geriau ir man, ir tau“.

O tas nepasakė, kad reikės tik parašyti, bet deju tokią naštą, nuo kurios kojos ėmė linkti. Dejo ir žiūrėjo rudomis akimis taip ispyręs, lyg norėtų pamatyti, kas slepiasi anapus mano akių. Ką galėjau daryti: prizadėjau nueiti. Tik tiek. Jis išsitrėmęs kitur, o

„Trakų štai garbinga piliis“

Nuotr. Sauliaus Gudo

aparatas, jis nebuvo panaudotas. Stalino padėtis per kitas kelias dienas nepagerėjo ir kovo 5 dieną 11 val. vakare Stalinas mirė. Jo kūnas buvo perkeltas į Kremlių. Visos aplinkybės, įvykusios per tą laiką, buvo smulkiai dokumentuotos, bet, Stalinui mirus, visi užrašai dingę. Vasarą vietės durys ir langai buvo užantspauduoti, o „Pravdos“ laikraštįje paskelbta, kad „tautos vadas“ mirė savo įstaigoje Kremliuje.

Kovo 6 d. į Kremlių subėjo artimiausi Stalino bendradarbiai ir pasiskirstė pareigomis: vienas kitu nepasitikėdamas. Visiems užbėgti už akių pasukė pats Berija (užkuliniu paslapčių savininkas), daug laiko praleidęs Stalino įstaigoje ir bute, ieškodamas paliktų dokumentų. Ką jis surado ir ką sunaikino, liks slaptyje. Reikia manyti, kad istorija prarado daug medžiagos. Nenuostabu todėl, kad Berijos bijoje likusieji šulai ir kad jis tapo pirmoji jo paties — metodo — kulkos į pakaušį — auka.

Antra versija apie Stalino mirtį gerokai skiriasi nuo pirmosios. Ją paruošė komisija buvusių kalinių, neseniai pasistūję į kalėjimus. Pagal šią versiją, Stalino mirties priežastis buvo apnuodijimas lėtais veikiantiais nuodais. Šio metodo tikslas buvo atsikratyti Stalino, kuris, jau turėjęs mažus kraujo išsiliejimus smegenyse, darėsi vis pavojingesnis, nepatikimas net artimiausiems bendradarbiams. Plano iniciatoriumi buvo Chruščiovas. Prie jo prisidėjo Malenkovas, Bulganinas ir Berija, kuris, būdamas KGB šefas, turėjęs priemonės. Tačiau, pagal antrą versiją, ketveriukė ir Stalinas turėjo posėdžiauti Stalino „daroje“, aišku su gera vakariene gerimais. Po vakarienės ke-

tveriukė išvažiavo ne namo, bet į Kremlių, laukti žinių iš Berijos, kuris visados likdavo ilgiau, kad aptartų „tamsius reikalus“. Jiems bekalbant, atėjo kažkokia moteris, esą Berijos sekretorė, su krūva dokumentų. Atrius ryšulį labai arti Stalino veido, pasklido kažkoks kvapas ir Stalinas prarado sąmonę. Ilgai nelaukus, ta moteris išvirkštė, matyt, Berijos paruoštus nuodus. Stalinas atgavo sąmonę, bet ne visai. Tolimesnio „gydymo“ metu ta moteris jau figūravo kaip gydytoja, apie kurią kalbėjo Stalino dukteris savo antrąjoje knygoje, užsimindama savo įtariumus.

Stalino mirties aplinkybės ir „gydymas“ jo vaikams atrodė įtartinas. Už tą įtartiną ir jo skelbimą nukentėjo Stalino sūnus, aviacijos generolas. Nubaustas ir nusiūstas į lagerį, mirė 1955 metais.

Palyginti ankstyva ir staigi mirtis išgelbėjo visų pirma žydus, kurių trėmimas turėjo prasidėti kovo 15 d., ir milijonus būsimų pamišusio tirono aukų.

LIETUVOS STUDENTAI UŽSIENIO MOKSLO ĮSTAIGOJE

Beveik 600 Lietuvos studentų praėjusiais mokslo metais stažavo įvairiose pasaulio šalyse. Iš jų daugiausia — Vokietijoje, Danijoje, Švedijoje, JAV, Prancūzijoje, Suomijoje, Norvegijoje, Lenkijoje, Italijoje, Didžiojoje Britanijoje.

61 proc. Lietuvos studentų, kurie išvyko pasitobulinti užsienį, stazavosi ilgiau kaip mėnesį. Trečdalis visų stažuotojų — Vilniaus universiteto studentai, taip pat nemažai studentų išvyko stažuotis ir iš Vilniaus pedagoginio, Kauno technologijos, Vytauto Didžiojo, Klaipėdos universitetų, Kauno medicinos

akademijos ir Šiaulių pedagoginio instituto.

(LR)

LIETUVOJE DAUGĖJA MOKSLEIVIŲ IR STUDENTŲ

Lietuvoje ir toliau daugėja moksleivių bei studentų. Šių mokslo metų pradžioje Lietuvos bendrojo lavinimo, profesines, aukštesniasias ir aukštąsias mokyklas lankė per 688,000 vaikų bei jaunuolių, o tai yra 23,000 daugiau nei praėjusiais mokslo metais.

Statistikos departamento duomenimis, daugiau kaip dešimtmetį Lietuvoje mažėjęs moksleivių ir studentų skaičius pradėjo didėti 1993 m., kai iš 10,000 gyventojų mokėsi 1,701, o 1996 m. — jau 1,856.

Iš 688,000 visų Lietuvos moksleivių ir studentų bendrojo lavinimo mokyklas šiais mokslo metais lanko 551,000, 59,000 mokosi aukštesiose mokyklose, profesinėse — 52,000, o aukštesniose — 26,000.

PER ŠV. VELYKAS ĮVEDAMAS VASAROS LAIKAS

Žiemos laikas Lietuvoje bus atšauktas paskutinį kovo sekmadienį. Siemet tai sutapo su Šventomis Velykomis. Lietuvos standartizacijos departamentas priminė, kad kovo 30 d. antrą valandą nakties laikrodžių rodyklės turi būti pasuktos viena valanda į priekį.

Vasaros laikas truks septynis mėnesius — iki paskutiniojo spalio sekmadienio. Siemet pirmą kartą, atsizvelgus į Jungtinių Tautų Organizacijos Europos ekonominės komisijos rekomendacijas, žiemos laikas buvo mėnesiu trumpesnis.

(Elta)

• Lietuvos Respublika padalinta į 44 administracinius rajonus. Didžiausio rajono — Varenos — plotas 2416 kv. km, mažiausio — Širvintų — 906 kv. km.

čia viskas bus, kaip buvo.

Laukuose takučiai pradžiūvę ir žolė jau pradeda žybsoti. Balutės rodois purienų lapai. Iš tolo nematau, bet gal iš vandens ima kilti ir pumpurai. Alksnyneliuose tikriausiai jau bus pražydę oškabardžiai. Ima noras pasukti iš tako, pabraityti po alksnynus, pažūrėti, kaip iš žemės kalasi pavasaris, o rytoj atsivesti vaikus ir parodyti, kaip bunda gyvybė, visiškai nebijodama, kad pro pernykštį lapą iškilusi galvutė gali užrūstinti kokį atėjūną, neturintį jokios teisės maklinėti po svetimą alksnyną. Bet teisės jam nereikia. Jis ir be teisės tapo teisuus.

Nugalėjęs traukimą į krūmus, suku į tą pusę, kur raudonuoja naujas Stosų daržinės stogas. Tikiu, kad tuo takučiu ir išsirangysiu ligi jos. Kad visus takučius žinotum, reikia vietoje pagyventi bent porą metų, o man čia dar tik viena žiema, tai ne tik miške, bet ir laukuose galiu paklysti. Akimis lekiu per laukuose išsibarsčiusias sodybas ir mėginu spėti, kiek laiko prabėgs, kol visi jų gyventojai taps man pažistami. Kai kurie gal net artimi.

Matau iš pakrūmės ežute ateina, rusvą sėrmę užsimetęs, vyras. Iš tolo atrodo smulkus, bet tiesus. Koks pusbrnė, o gal ir ūkininkas į tą patį susirinkimą. Jeigu pasuks tuo pačiu takučiu, seksiu iš pasakos. Bet jis nesuka. Išėina į takutį, sustoja ir laukia manęs. Tik priėjęs atsimenu. Tas pats, kur praeita va-

Danutė Bindokienė

Kiek dar kartų parduos?

Gavėnios metu susimąstome apie Kristaus kančią, bet taip pat prisimename ir žmogaus gėdumą, kai jis už trisdešimt sidabrinių išdavė Dievo Sūnų. Išdavikiški darbai visuomet kelia pasibaisėjimą ir pasipiktinimą, bet juo labiau, kai juos įvykdo artimieji arba tos pačios tautos nariai. Lietuvių tauta skaudžiaisiais okupacijos dešimtmečiais pakankamai patyrė ir kančių, ir išdavysčių.

Tačiau galbūt baisiausia išdavystės forma, kai prekiaujama ne vien žmonėmis, bet ištisų tautų laisve. Lietuva, kartu su kitomis dviem Baltijos valstybėmis, buvo ne kartą paversta didžiųjų kaimynų derybų ir pirkimo—pardavimo objektu. Galbūt labiausiai istorijos atmintyje išliekantis šio proceso pavyzdys yra Hitlerio—Stalino (arba, kaip mes esame įpratę vadinti, Molotovo—Ribbentropo) suokalbis 1939 metais, kai Hitleris Maskvos įtakos sferai atidavė visas tris Baltijos valstybes.

Š.m. kovo 10 d. „The Wall Street Journal“ nuolatinis kolumnistas George Melloan savo straipsnio antraštėje klausia: „Ką prez. Clinton pasirošęs atiduoti Helsinkyje?“ — nors šiuo atveju, kaip iš straipsnio turinio paaiškėja, Melloan turi mintyje žodį „parduoti“.

Straipsnio autorius stipriai stovi Lietuvos, Latvijos bei Estijos pusėje ir su nerimu mini galimas JAV prezidento ir Boris Jelcin susitikimo, įvyksiančio šio mėnesio pabaigoje Helsinkyje, pasekmes. Prez. Clinton pastaruoju metu jau tiek kartų yra patekęs „į karštą vandenį“, kad dar vienas nevykęs žingsnis derybose su Jelcin jam būtų ypač pavojingas. Pavojų didina ir tai, kad kartu su prez. Clinton į Helsinkį vykstą Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott, pasižymėjęs savo palankumu Rusijai ir jau kuris laikas Maskvoje ruošęs dirvą šiam „dviejų didžiųjų“ susitikimui.

Autorius prognozuoja, kad Jelcinui pataikaujanti prezidento laikysena pasitarimui gali dar neigiamiau jo atžvilgiu nuteikti JAV Kongresą, o vienas toks pavojingas kryptelėjimas būtų Baltijos valstybių palikimas Maskvos malonei. Ši linkmė jau anksčiau ryškėjo Clinton—Talbot politikoje ir todėl kai kurių Atstovų rūmų narių susirūpinimas turi rimto pagrindo. Mes, lietuviai, žinome, kad tais rūpesčiais gyvena ir senatorius iš Illinois Richard Durbin.

Praėjusios savaitės ketvirtadienį Boris Jelcin, pagaliau tiek sustiprėjęs po visų savo ligų, kad galėjo Dūmos sesijoje pakartoti „iprastą priešdainį“ apie savo nusistatymą prieš NATO pasistūmėjimą rytų kryptimi, nes tai „sudaro tiesioginį pavojų Rusijai“, tuo pačiu apkaltino savo vyriausybę bei Ameriką sąmokslais prieš rusų tautą. Jelcinas patogiai pamiršo nuolatinę paramą, jaučiamą iš Bill Clinton, kurio pastangomis Rusijai buvo paskirta 10 milijardų dolerių paskola iš Tarptautinio valiutos fondo, o ką bekalbėti apie visus kitus nuolaidžiumus. Žinoma, Kremlius už daug JAV vyriausybės palankumo turi būti dėkingas ir Strobe Talbott, kuris moka įtaigoti prez. Clinton, kad į Maskvos „niet“ būtina atitinkamai reaguoti.

Baltuosiuose rūmuose pastaruoju metu jau pradeda įsivertinti nuomonė, kad baltai turėtų likti vadinamoje „pilkojoje zonoje“, o jų ekonominis bei politinis saugumas galėtų priklausyti Skandinavijos valstybių globoje. Ar galima tikėtis, kad be JAV užnugario Baltijos valstybės atsilaisvys prieš pavojų iš Rusijos?

Maskva nesiliauja reikalaujusi įvairių nuolaidų, garantijų ir paramos. Ji nori tik gauti, bet nežada nieko duoti. Kaip gaila, kad Amerikos prezidentas ir net Valstybės sekretorė, kuri taip kilniai kalbėjo savo kadencijos pradžios išsilmėse, yra pasirošę bet kokia kaina „nupirkti“ Jelcino palankumą.

Boris Jelcin tuo nevengia pasinaudoti, reikalaujamas daugiau ir daugiau, dangstydamiis susirūpinimu Rusijos saugumu, nuolatinėmis užuominomis žadindamas kaimyninių valstybių baimes. Nėra abejonės, kad jis stengiasi vėl sulipdyti Sovietų Sąjungos skeveldras į galingą Rusijos imperiją, o Vakarai, užmirę šaltąjį karą ir buvusius pavojus, jam siūlo geriausius klijus.

Ar ant tos naujosios Rusijos imperijos aukuro pirmučiausia bus paaukotos Baltijos valstybės? Visų lietuvių, visų baltų, ypač gyvenančių užsienyje, pareiga budėti, kad tai neįvyktų. Kaip ir iš mineto George Melloan straipsnio galima matyti, JAV Atstovų rūmai nėra ypatingai palankūs prezidento politikai Rusijos atžvilgiu. Tai sudaro gerą dirvą lietuviams ir kitiems baltams Amerikos piliečiams rasti užtarėjų Baltijos valstybėms Kongreso bei Senato narių tarpe. Nesnauskime!

(Bus daugiau)

BALFAS VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ

BALFo veiklos praejusieji 53 metai, siela ir širdimi jungė labdarai pasiaukojusius lietuvių, atliko nepaprastai vertingus darbus: gelbėjo žmonių gyvybę, padėjo tautiškai išsilaikyti tautos naikinimo katile, švietė viltimi ir tikėjimu, kad ten toli, už jūrų marių gyvena genties kraujo broliai ir seserys stengiasi jiems padėti, jais rūpina. Ta artimo meile, plazdenusi tolimame krašte, lyg žaibais šildė Sibiro ledynus, kalejimus.

Išsiriavusius ALKOS archyve BALFo didingos veiklos dokumentus, surinktus į šimtai šimtus tomų, kasdien papildė lyg nenutrūkstama srove iš Lietuvos plaukiantys įvairūs labdaros dokumentai, atsisakymai, pranešimai, laišškai, laiškai. Tuose laiškuose — gyvoji Lietuva. Nereikia poeto, kad iš jų parašytų tautines psalmes, reikia tik žasies plunksnos, iš medžių šaknų ir žievių padaryto raso, jų kvapo. Padės debesis sklindą raudojimai, sunkūs atodūsiai, lietušas asaros. Psalmių muzika — per klaukus, išdaugytus langus, iškrypusias duris, nuplėšytus stogus švilpaujantis vėjas.

Guls į BALFo archyvą laišškai iš Lietuvos, baigiant šimtmetį, ras vietas ir XXI amžių šventiant. Vergų darbo plytomis išmūryta Lietuva naušaubė rusų įgimtas žiaurumas ir ji sekanti neapkynta kraujyje įsigyvenusi kitos rases, tautybes žmonėmis. Nesunaikinę lietuvių kūniškai, sunaikino, išniekino dvasiškai. Koks liko jų sužalotas žmogus — matėme, išgyvenome per pastaruosius metus.

BALFas visados išgyveno ir išgyvena pirmųjų veiklos metų dvasią. 53-jų bendro darbo metų vienybė, susiklausymas, tolerantiškumas baltininkus ir toliau veda artimo meilės keliu, žibant idealizmo, pasiaukojimo žiburiais.

BALFo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė prieš daugelį metų pradėjo ir gražia tradiciją įvedė — baigiant metams, prieš Kalėdų šventes sukvieči baltininkus-talkininkus, kurie kas savaitę skiria po dvi darbo dienas, kad atsakytų gautus laiškus-prašymus, parengtų išsiuntimui įvairių gėrybių siuntinius. Su ilgų metų praktika, paskirstė darbus, jie viską padaro profesionalia tvarka. Kita grupė talkininkų aukoja laiką, darbą ir savo mašinomis suveža krautuose išparduodamus daiktus, nuvažiuoja į prekybos vietas. Šiam darbui vadovauja BALFo pirmasis vicepirmininkas Albinas Dzirvonas. Jo pri-

tyrusio, sumanaus visuomenininko, džentelmeniška elgsena kalba, užmegzti ryšiai su parduotuvių vedėjais, padeda surasti pirminius išpardavimus, o kartais gauna ir dovanų. Ne kartą BALFo įstai-ga, gavusi apie išpardavimus istaigų pranešimą, skubiai išvažiuoja kas tik gali, kas yra centre, ar ką suranda. Vaziuoja pirm. Maria Rudienė, centro vedėja Laima Aleksienė, Irena Polikaitienė ir kiti. Su jais visada būdavo, kasdien centre talkindamas, BALFo dir., izd. Kostas Čepaitis (a.a. 1996.10.04). BALFo reikalais išvažinėjęs tūkstančių tūkstančių mylių. Jį prisiminus, prie Kūčių stalo stovėjo tuščia kėdė su gedulo ženklų. Su juo mintimis dalinomės ir Kūčių šventa duona. Skaudi netektis gyva mūsų širdyse.

Pirm. Maria Rudienė, dėkodama čia sukviečiams savanoriams talkininkams, dėkovo šimtų šimtams visoje Amerikoje išsisklaidžiusiems, Philadelphia, Clevelando, Los Angeles, Detroito ir kitoms, mažesniems bei didesniems, skyriams. Ji savo gražioje kalboje prisiminė kun. Gediminą Kijauską, SJ, kuris, dalyvavęs Clevelande vykusiame BALFo direktorių suvažiavime, išklauses atstovų pranešimus, sekmadienio pamokslu dalyje tuos idealistus, įvairiuose darbuose savanorių talkininkus, pavadinę šventaisiais baltininkais. Gražesnio vardo jiems sunku ir surasti.

Šio susitikimo išvakarėse grįžusi iš Lietuvos, reikšdama visiems talkininkams nuosirdžią padėką ir pagarbą, pabrėžė, kad atvežė visiems dovanų — padėkos žodžių iš tėvynės našlaičių, senelių, partizanų, tremtinių, aklujų ir invalidų, gatvės vaikų pamestinukų, ligonių, gyvenimo nusiskriausių.

M. Rudienė ir BALFo vicepirmininkas kun. Jonas Kuzinskas organizacijos reikalais praleido Lietuvoje ir Suvalkų trikampyje 3 savaites. Tų baltininkų reikalų buvo labai daug. Šakota labdaros veikla — lyg nepaliesto, seno miško tankumynė. Juo giliau į mišką — tuo daugiau balsų pasigirsta. Juo giliau į Lietuvos miestelius, kaimus, tuo daugiau užmirštųjų vargdenių, našlaičių, senelių. Spauda rašo, kad apie 30.000 mokyklinio amžiaus vaikų nelanko mokyklų: vieni vaikatauja, kiti neturi batų, drabužių, yra alkani. Kiti tvirtina, kad tokių nelaimingų vaikų yra žymiai daugiau.

Skurdi ir Suvalkų trikampio

BALFo talkininkai, kurie padeda suvežti iš parduotuvių bei prekyvių išparduodamas prekes, perkamas siūsti į Lietuvą. Iš kairės: Vitalius Lekeckas, Albinas Dzirvonas, Aleksas Kikilas, Jurgis Bubnys, Vytautas Juodka. Nuotr. Vytauto Kasniūno

VAIDOTAS ŽUKAS — PIRMOJI KREGŽDĖ

ANTANAS JUODVALKIS

Nors Lietuvoje žmonės sakdavo: viena kregždė — dar ne pavasaris, bet tai tikras ženklas jo artėjimo. Mums gerai žinomas akių ligų specialistas ir moralistas dr. Linas Sidrys, „Draugo“ š.m. vasario 1 d. laidoje paskelbė pasikalbėjimą su Vaidotu Žuku. Lietuvoje vedančių katalikų radijo stotį, norintį būti kandidatu į Lietuvos prezidentus.

Antra pasikalbėjimą su prezidentiniu kandidatu paskelbė to paties „Draugo“ dienraščio š.m. vasario 26 d. laidoje Vaidotas Žukas. Jame V. Žuko vardu kalbėjo Lietuvos Seimo narys Algirdas Patackas.

Šiuose pasikalbėjimuose išryškėjo Vaidoto Žuko asmenybė, pažinimas prezidento pareigas ir Lietuvos ateitį. Naujieną paskelbė, kad prezidentas turi būti tik katalikas ir humanitaras, besąlygiškai. Vakarų pasaulyje į politinę sritį daugiau skverbiasi teisininkai ir ekonomistai, bet kandidatų diplomų neklausima, o daugiau žiūrima į kandidatą politinę praeitį, nors prezidentais yra buvę ir filmai

lietuvių padėtis, jų mokyklos. Ten taip pat praleistos kelios dienos. Su kun. Jonu Kuzinsku kelionėje kartu rūpinomės, kad Marquette Parko bažnyčia neliktų be lietuvių kunigo. Kun. Jono nuopelnai šiai parapijai, lietuvių sielovadai ir lietuvių yra milžiniški. Parapijiečiai jį labai mylėjo, parodydami ištikimybę, prisirišimą.

Po kun. Jono Kuzinsko įdomios kalbos apie nuotaikingą kelionę, kurią lydėjo negailėtingas šiaurės šaltis ir pusnyčiai, o šildė širdies jausmai, matėme, kiek daug Lietuvai padeda Balfas, labdaros kariai — baltininkai.

Po to visiems susėdus prie simbolinio Kūčių stalo, kunigas sukalbėjo jausmingą, prasmingų minčių maldą.

Po vakarienes pirm. Maria Rudienė pasveikino ir pagerbė mūsų tarpe esantį žymų visuomenės ir BALFo veikėją — centro valdybos vicepirmininką, direktorių, Čikagos apskrities pirmininką Stasį Vanagūną, švenčiantį 90 metų amžiaus sukaktį.

Visiems pagiedojus „Ilgiausių“, pirm. Maria Rudienė Stasį Vanagūną pagerbė, uždedama iš Lietuvos atvežta juosta.

Tolimesnis draugiškas pasikalbėjimas tęsėsi, apsilankius „iš Lietuvos“ atvykusiam Kalėdų seneliui. Prisiminę ir naujai į BALFo veiklą įsijungusius, labdarai pasiaukojusius.

BALFo, 1944 metais vienybės šūkiu pradėtas statyti artimo meilės tiltas, nutiestas ir XXI amžiaus pradžios kelia.

Vytautas Kasniūnas

aktorai. Iš paskelbtų žinių apie Vaidotą Žuką susidaro vaizdas, kad jis yra labai jaunas — 40 metų, kietas katalikas, antikomunistas, doras, demokratiškas. Budamas prezidentu stengsis savo pažiūras perduoti visai tautai. Jo asistentai ir jis pats neryškina politinio darbo, nes ši sritis jiems yra nežinoma, gal tik išskyrus patarėją Seimo narį Algirdą Patacką.

V. Valiūšaitis klausia A. Patacką apie galimybę pasiekti prezidentūrą. Štai jo labai rimtas klausimas: „Velnio advokatas tartų: jaunas — taip, perspektyvus — gerai, katalikas, humanitaras — puiku!“

Bet kas už jo stovi, kad jis ryžtasi taip rizikuoti — be patirties, be politinės komandos, be pinigų...? Atsakymas yra neįtikinantis: „Jeigu ta idėja pasirodys negyvybinga — tai numirš savaime ir nieko iš to neišeis. Bet tuo reikia įsitikinti. Todėl metas ją pradėti vykdyti... Netikėtumų gali būti įvairių...“

Tikėtis netikėtumų ir jų laukti — tai nerealaus svajonės. Gaila sugaišti laiką, idėjų pastangų ir išleistų pinigų. Tai nepaprastas politinis žaidimas, galįs atnešti nematytų pasekmių.

V. Žuko skelbiamos idėjos ir kvalifikacijos yra geros ir daugeliui priimtinos, bet ar jų užtenka, siekiant prezidentūros? Prezidentūra yra ne misijų namai, kur viskas pagrįsta tikėjimu, meile, pasivertimu, doru ir tiesiu gyvenimu, patraukiančiu pasekėmis. Be šių gerų savybių politiniame gyvenime dar reikia politinio pasiruošimo ar bent nuovokos, tvirto užnugario ir daug, daug pinigų.

Amerikiečių politiniame gyvenime bandė įsiterpti juodosios rasės kandidatas, naudodamasis demokratų partijos struktūra, bet iš to nieko neišėjo. Pastaruose dviejuose Amerikos prezidento rinkimuose (1992 ir 1996 m.) savo laimę bandė garsus bilijonierius, kuriam pinigų netrūko, bet

surinko tik 20 ir 10% balsų. Truko užnugario.

Dabartinis kandidatas V. Žukas, be gerų asmeninių savybių, neturi trijų pagrindinių duomenų: politinio pasiruošimo, rėmėjų ir pinigų. Tad ar verta gaišti laiką, eikvoti energiją, zinant, ar bent nujauciant, pasekmes?

Lietuvoje yra puskapis partijų, draugijų, sąjungų, turinčių labai dideles ambicijas. Pastarieji Seimo rinkimai parodė, kad tik partijos, turinčios gausų narių skaičių ir gerai organizuotas, sugebėjo perlipti per 5% slenkstį. Steigti dar vieną partiją ir bandyti savo laimę, kai rinkimėse arenoje grumsis „seni vilkai“, būtų nesuprastas ar mažiausiai nepakankamas padėties įvertinimas.

Išėivija yra ir nekomunistinė, ir demokratiška, ir labdaringa, ir daugiausia katalikiška, dora, bet į politinius žaidimus žiūri atsargiai ir apdairiai. Turime vieną nepasiekusį kandidatą, linksniuojamą ir čia, ir Lietuvoje, bet jis nesiskubina pasiskelbti, o stebi susidariusią padėtį. Keli dešinieji kandidatai gali padėti buvusius komunistams pasilikti senose vietose.

Lietuviai nemėgsta būti kitų stumdomi, o mėgsta kitus stumdyti. Tad kuklesniems sunku į jų tarpą įsiterpti.

Vaidotas Žukas, lydimas Seimo nario Algirdo Patacko, aplankė Čikagos lietuvių net keliose vietose ir po susitikimo su Marquette Parko apylinkės lietuvių „Seklyčioje“ kovo 5 d. išskubėjo į Kanadą. „Seklyčioje“ asmeniškai dalyvavau ir iškliausiai pranešimų. Išpūdis nedžiuginantis. Pasiruošimas užimti prezidentūrą yra per mažas. Neužtenka būti geru kataliku ir doru lietuviu, auginti gausią (6 asmenų) šeimą, bet reikia turėti politinę nuovoką, tvirtą užnugarį bei didelį maišą pinigų, o iš pranešimo suvokėme, kad visko labai trūksta.

I gausius klausimus daugiausia atsakinėjo patarėjas, Seimo narys Algirdas Patackas, o ne norintis būti prezidentu. Abu kalbėjo ramiai, kultūringai, nekeldami balso.

Dr. Linas Sidrys, kun. Farrell Peternal ir Rima Sidrienė Vilniuje. Kun. Peternal Vilniuje yra įkūręs jaunuoliams katalikiško auklėjimo centrą, kuris išsivystė iš vasaros metu rengiamų stovyklų. Jose, o taip pat ir centre, lietuviai jaunuoliai gauna dvasinio auklėjimo pagrindus, savitvados, artimo meilės bei tarnavimo savo tautai pavyzdžius. Programa sekmingai veikia jau kelti metai ir yra nuolat plečiama.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmestą. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIJO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turio darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 630-969-2658

T A I S O M E
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

IEŠKO DARBO

Gail. sesers padėjėja gali prižiūrėti pagyvenusius žmones ir vaikus. Gali gyventi kartu. Turi geras rekomendacijas.
Tel. 773-585-3567
arba 630-655-4965

Vid. amžiaus moteris, turinti darbo leidimą, ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius, padėti namų ruošoje ir gyventi kartu. Vairuoja auto.
Tel. 773-847-4903

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas.

Išnuomojamas 2 mieg. butas
St. Louis ir 62 St. apyl.
Tel. 773-776-8340

Parduodu seną antikvarinį, retro stiliaus pianiną, pagamintą 1850 m. New York'e.
Ieškau kanklių. Tel. 708-458-6276

AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ ŠALPAI

- \$1,000** Rev. Michael Kirkilas.
\$530 sudėjo aukotojai įamžinimui a.a. Adolfo Lietuvninko.
Aukoją šie asmenys: O. Paulienė, Ant. Malinauskas, R. J. Rapšys, Vyt. Kirvelaitis, K. O. Bagdonai, R. Rimkus, P. Jadviršis, A. J. Raveičius, G. Petreikienė, Vyt. ir Rūta Grauziniai, Alf. ir St. Burokai, A. R. Ankus, J. Grigaitis, A. Baleišienė, N. Shotas, Jol. T. Sadauskai, Vyt. ir St. Paulioniai, D. A. Misiuliai, K. Likanderytė, M. Al. Valaičiai, A. L. Polikajai, Br. A. Polikajai, M. Valiukevičienė.
\$500 Bronius Jurgutis, Algis Kazlauskas su „Matching Fund“.
\$400 sudėjo aukotojai įamžinimui a.a. Arūno Petronio: aukojų, Danutė ir Leonas Petroniai (tėvai: \$120), Danutė ir Stasys Geldžiai \$100, Adelė Poderienė (\$50), sekantieji po \$20 ir \$10. Y. A. Zaprackai, G. Pr. Gobai, R. Švoba, Ism. Al. Lefkai, S. T. Kauneliai, S. Juškie, Ant. Bajerčius, Ald. Tessmar.
\$200 Antanas Dundzila ir Juozas Bružas aukojų antrą kartą.
\$100 Kazys ir Adelė Lietuvninkai, atminimui a.a. Adolfo Lietuvninko.
\$100 a.a. Henriko Kačinsko atminimui, šeima ir draugai.
\$200 Atminimui a.a. kpt. P. Kamarauskas, aukojų Edith Matthes
\$70 Aušrotas.
\$50 Leokadija Pevečienė, atminimui a.a. Marijos Dailidienės aukojų Szwarc Harrington.
\$25 Atminimui a.a. Jono Bakšio, aukojų Raišiai.
\$10 Apolinaras Bagdonas.

Lietuvos Partizanų Globos fondo komitetas dėkoja visiems aukotojams. Visos aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siūti, rašant: L.P.G. Fund, Acct. #663777, ir siūsti Standard Federal Bank, 4192 S. Archer Ave. Chicago, IL 60632

TRANSPAK SPAUDA LIETUVAI:

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai į Lietuvą, € 59 sv., minimumas \$25.00.

Cekiai rašomi „Spauda Lietuvai“.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO, komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų klientų pakartotinai kasmet siunčia TRANSPAK paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.

Patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98, šventinis \$39.-, vaikams \$39.- \$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.

\$39.- šventinis - tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$45.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai, vitaminai.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

BALFo centro valdybos pirm. Maria Rudienė, sveikindama BALFo vicepirm. Stasį Vanagūną jo 90 metų sukakties proga, užrašo iš Lietuvos atsiųstą juostą.

Nuotr. Vytauto Kasniūno

A. A. ANDRIUS KUPREVIČIUS

Po ilgus, sunkios ligos piasitą ir muzikos pedagogą Andrių Kuprevičių pasiūkė mirtis, palikdama liudinčią žmoną Ireną, dukras Iloną ir Kristiną, seserį, smuikininę Eleną Kuprevičiūtę-Bergen. Gimęs 1921 metais, jis muzikos talentą bei meilę muzikai paveldėjo iš savo pianistės motinos Marijos. Lankydamas Kauno „Aušros“ gimnaziją, Andrius lygiagrečiai mokėsi Kauno konservatorijoje, kurią baigęs, pradėjo koncertuoti ne vien Lietuvoje, bet ir Latvijoje, ir Estijoje. Jis nuolat tobulinosi pas pasaulinio garso muzikos specialistus Viena ir kitur. 1940 metais Andrius pradėjo dėstyti fortepijoną Vilniaus muzikos mokykloje ir vadovavo Kauno radiofono muzikos skyriui. Bolševikams artėjant, jis pasitraukė į Austriją, kurioje tęsė savo koncertinę karjerą su orkestrais ir solo rečitaliais Vokietijoje, Austrijoje, Šveicarijoje. 1946 metais Andrius Kuprevičius tapo vienu iš dešimties geriausių pasaulio pianistų konkurso laimėtojų Zenevoje, atrinkus iš 150 konkurentų, ir pelnė garbės diplomą.

1948 metais atvykęs į Argentina, jis vadovavo lietuvių „Dainos“ chorui, o 1953 metais jis persikėlė į Clevelandą, pakviestas pianino dėstytoju Clevelando Music School Settlement, ir tuo pačiu metu reikišė kaip pianistas. Jo rečitaliai atkreipė į save labai

Andrius Kuprevičius.

pozityvų muzikos kritikų dėmesį, tad Clevelando Valstybinis universitetas 1971 metais jį pakvietė fortepijono katedros vedėju. Šalia pedagoginio darbo, Andrius Kuprevičius gastroliauvo Amerikoje, Knadoje, Pietų Amerikoje, skambindamas klavikulus, — Bachą, Beethoveną, įterpdamas M.K. Čiurlionį, o 1977 metų rudenį Clevelando ir priemiesčių koncertų salėse davė Šopeno kompozicijų šešių rečitalių ciklą, sutraukęs daug publikos. Vieno rečitalio metu Clevelando miesto meras tą dieną paskyrė jo garbei, o muzikos kritikai jį pavadino „forteipijono poetu“ ir negailėjo komplimentų. Svarbu paminėti, kad bet kurio pasaulio krašto spaudoje buvo pabrėžiama jo lietuviška kilmė ir teisingai rašoma pavardė.

1985 metais jam teko koncertuoti garsioje New Yorko Carnegie Hall koncertų salėje. Jis buvo aukštai vertinamas ne vien kaip pianistas, bet ir kaip muzikos pedagogas, ką įrodo daugybė garbės pažymėjimų ir padėkų.

Clevelando lietuvių visuomenėje Andrius Kuprevičius buvo populiarius ir mylimas, tai ir jo rečitalius lankė daug lietuvių. Nors žinia apie jo mirtį nebuvo didelė staigmena, tačiau ji vis tik iššaukė gilų liūdesį, netekus tokios šviesios, talentingos ir populiarios asmenybės.

Andrius Kuprevičius buvo palaidotas Clevelando Lakeview kapinėse š.m. kovo 4 dieną, dalyvaujant tik šeimos nariams, o kovo 6 dienos vakare Dievo Motinos parapijos šventovėje kun. Gediminas Kijauskas aukėjo gedulingas Mišias, kurių metu mirusiojo muziko garbei giedojo jo buvusios mokinės Ritos Klierienės vadovaujamas „Ešultate“ choras. Kovo 9 dienos vakare Sv. Trejybės katedroje įvyko memorialinis koncertas, kurį atliko velionio kolegos muzikai ir profesoriai.

Gedi jo ne vien lietuviškoji visuomenė, bet ir daug amerikiečių, o Clevelando milijoninio tiražo dienraštis „The Plain Dealer“ išspausdino ilgoją nekrologą su nuotrauka. Jame aprašoma ne vien jo muzikinė ir pedagoginė karjera, bet pabrėžiama jo lietuviška kilmė ir esminis faktas, kad muzikinio išsilavinimo pagrindus jis įsigijo Lietuvoje.

Aurelija M. Balašaitienė

nuskambėjo lietuviškas žodis ir muzika. Vėliau prie šios grupės prisidėjo Vladas Gylis ir Paulius Jasiukonis.

Pradžioje lietuviškos vokalės buvo transliuojamos iš Santa Monica radijo stoties. Vėliau atsirado ir kitos radijo stotys.

Išlaidų buvo tikrai daug, bet jas visas padengdavo Bruno Gediminas.

Marijona Lipienė iš Lietuvos jam atsiuntė 400 lietuviškų muzikos plokštelių. Bruno didžiausi, kad jo lietuviškų plokštelių rinkinys yra didžiausias ir turtingiausias iš visų Amerikos lietuvių radijo vokalėlių.

Bruno Gediminas lietuvių radiją vedė ir finansavo savo asmeniškomis lėšomis net septyniolika ir pusę metų.

Jam pasitraukus į poilsį, kurį laiką šis telkinys neturėjo jokio lietuviško radijo. Vėliau Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės iniciatyva buvo įsteigta (A. Audroniui vadovaujant), lietuvių radijo pusvalandis. Pirmoji pranešėja buvo Stasė Šimoliūnienė.

Po kelių metų susiorganizavęs Lietuvių Radijo klubas šį darbą perėmė iš Lietuvių Bendruomenės ir jį sėkmingai tęsia iki šiol.

Bruno Gedimino vardas paliks amžinai įrašytas į Los Angeles lietuvių radijo istoriją. Dabartinis Los Angeles Lietuvių Radijo klubas taria jam pasakutinį Sudiev ir linki ramaus poilsio svetingoje Amerikos žemėje.

SKAUDI TAURIOS LIETUVĖS NETEKTIS

Vasario m. 14 d. ramų Daytona Beach lietuvių telkinį staiga aplankė „nekvieštoji viešnia“. Mirtis paviliojo visų mūsų mielą ir taurią tautietę — mūsų telkinio narę, ir mums liko tik gražus bei neužmirštas jos giedros nuotaikos, malonios šypsenos prisiminimas.

Marija Noreikienė.

Marijos Noreikienės-Bortkevičiūtės mirtis buvo staigi. Vos prieš kelias dienas visi drauge šventėme mūsų tradicinę Tautos šventę. Bet kai Vasario 16 d. mūsų tauta nuo Atlanto iki Baltijos iškilmingai ir džiaugsmingai minėjo 79-tąją nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, Marija jau ramiai ilsėjosi karste. O ji kaip tik didelę savo žmogiškųjų jėgų dalį pašventė, puoselėdama išeivijoje Vasario 16-tosios idealus.

Ji gimusi 1924 m. rugpjūčio 11 d. Radviliškyje, bet mokslo šviesos siekti išsikėlė į Kauną. Baigusi Marijos Pečkuskaitės gimnaziją, Vytauto Didžiojo universitete pradėjo studijuoti medicinos mokslus. Tačiau kaip tik tada rytuose ir vakaruose sudundėjo patrankos. Marija drauge su savo šeima buvo priversta trauktis nuo bolševikų pavojaus ir pateko į Vakarų pasaulį. Trumpai pagyvenusi Vokietijoje, atvyko į šią didžiųjų laisvių šalį, kur praleido visas savo gyvenimo kūrybingiausias dienas.

New Yorke ji gavo darbą knygų leidykloje ir buvo tos leidyklos įstaigos vedėja. Pasibaigus pareigoms Marija visada atlikdavo kruopščiai ir pareigingai, tad ir šiame darbe ji buvo labai aukštai vertinama, bendradarbių gerbiama.

Noreikienė labai gerai jautė, kad mes, pasitraukdami iš karo audros liepsnojantis tėvynės, palikome savo tautą ilgų metų kancias ir svetimųjų vergijai. Ji suprato, kad pasitraukimo kaltę mes galime išpirkti, tik skelbdami laisvąjam pasauliui mūsų tautos kancias ir aiškindami civilizuotai žmonijai komunizmo pražūtingą gresmę. Pirmiausia ji įsitraukė į Tarptautinės moterų federacijos veiklą. Fe-

deracijos suvažiavime ji atstovaudavo lietuviams moterims ir tuo pačiu užmezgė artimus ryšius su kitų tautybių moterimis. Ji taip pat rėmė lietuvių veiklą Tarptautinėje valstiečių s-goje („Žaliasis internacionalas“). Veikti šiose organizacijose labai padėjo kelių svetimų kalbų mokėjimas. Tuo pačiu metu Marija gyvai reikišė ir Lietuvių Bendruomenės bei BALFO organizacijose.

Tačiau daugiausia savo prigintus energijos ji skyrė mūsų tautos laisvinimo pastangoms paremti ir įsijungė į VLIKO veiklą.

Gyvendama materialistinėje aplinkoje, ji labai gerai suprato, kad tautos laisvinimo pastangoms yra reikalinga stipri mūsų visų medžiaginė parama. Tam reikalui buvo suorganizuotas Tautos fondas.

Tautos fondo reikalais ypač pradėjo rūpintis Juozas Giedraitis. Jis buvo išrinktas Tautos fondo pirmininku. Noreikienė pirmoji atėjo jam į pagalbą. Per trumpą laiką jie sutelktinėmis jėgomis sugebėjo fondo organizaciją išplėsti, ne tik JAV, bet Kanadoje, Austrijoje, Europoje. Kad Tautos fondas per trumpą laiką pasidaryt milijoniniu VLIKO banku yra neabejotinai ir Noreikienės didelis nuopelnas.

Dar studentavimo metais Marija įsijungė į varpininkų gretas. Ją žavėjo dr. V. Kudirkos idealizmas, tad pati nuėjo varpininkų ideologijos keliais. Gyvai politinėje veikloje nedalyvavo, bet sekė varpininkų-liaudininkų srovės apraiškas ir visomis progomis jas rėmė, todėl idėjos draugai ypač su skausmu pasitinka Marijos netekimo žinią. Bet šia proga galime paliudyti, kad Marija išspildė dr. V. Kudirkos valią ir nenuėjo „į kapą be likusio ženklų, kad žmogumi buvus“. Ji savo darbais paliko ryškius pėdsakus.

1988 m. Marija ir Leonas Noreikos išėjo į pensiją. Jie apsigyveno Floridoje, Daytona Beach mieste. Vos tik atvykę, tuojau įsijungė į vietos lietuvių visuomeninę kultūrinę veiklą. Marija buvo aktyvi Lietuvių klubo narė ir dalyvavo visuose lietuviškuose renginiuose. Noreikos dosniai visada paremia visus lietuviškus reikalus, kur tik ta parama yra reikalinga.

Dalyvaudama lietuviškoje tautinėje veikloje, Marija sukurė taurios ir pareigingos lietuvių visuomenininkės asmenybę, kuri yra nuspalvinta žmogaus ir tėvynės meilės varsomis. Jos taurus patriotizmas nepasireiškė trankiomis kalbomis. Ji jį parodė, tvarkingai ir kruopščiai atlikdama daug kasdieninio darbo. Tuo pačiu ji savo asmenybę įrašė į užsienio lietuvių gyvenimo istorijos lapus.

Jonas Daugėla

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1997 m. kovo mėn. 13 d.

5

A. A. ERNA GARLIAUSKIENĖ

Mirė 1997 m. sausio mėn. 21 d. Šeima susilaukė užuojautų dvasinės pagubos, bei patarnavimų skausmingose valandose ir reikiša

PADEKA

Kun. A. Babonui, kun. F. Murray, kun. G. Shaloub ir diakonui I. Rizkallah už religinį patarnavimą šermentinėje, bažnyčioje ir kapinėse; Sv. Pranciškaus seselems už maldas šermentinėje ir dalyvavimą laidotuviuose; muz. Stasiui Šliužiui už vargonavimą ir giedojimą šv. Mišių metu; Stefanijai Kaulnienėi už atsisveikinimo kalbą ir nekrologą spaudoje; Algijui Zaprackui už nekrologą spaudoje ir lietuviškų Melodijų radijo programoje; Yolandai Zaprackienei, laidotuvių direktorei, už tradicinį velionės atsisveikinimą ir rūpestingą laidotuvių patarnavimą.

Organizacijoms, giminėms, draugams ir pažįstamiems už užuojautas spaudoje, laiškais, telegramomis ar asmeniškai, dalyvavimą šermentinėje ir laidotuviuose, palydėjimą į tolimas kapines, šv. Mišių aukas, geleis, dovanas Sv. Pranciškaus Seselių misijai, Tautos Fondui ir „Lietuvos Vaikų viltis“ organizacijai, St. Mary's parapijos Rozanciaus draugijai už pamaitinimą laidotuvių dalyvių; dr. Kurt Holland už velionės rūpestingą, ilgametį gydymą; Mercy Hospice už rūpestingą slaugymą ir ligones kančių slopinimą; „Draugui“ už nekrologų spausdinimą.

Liūdinti šeima: vyras Stasys, dukterys — seselė Michėlė, OSF, Rita, Regina ir Liucija, sūnūs — Stasys Jr. ir Jonas.

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. ARNOLDAS ALEKNA

Su meile ir ilgesiu prisimename brangų Vyrą ir Tėvą, per anksti mus palikusių ir nuejusį Namų pas Viešpatį 1982 m. kovo 4 d.

Sv. Mišios už a.a. Arnoldą bus atšaukiamos kovo 15 d., šeštadienį, 8 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Arnoldą maldoje.

Išsekis ramybėje, mūsų mylimasis. Iki pasimatymo.

Žmona, dukra ir sūnūs.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. ALFONSAS ŠIDAGIS

Už Jo sielą šv. Mišios bus aukojamos š.m. kovo 16 d. 12:15 val. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Gimines ir draugus prašome pasimelsti už Velionį.

Liūdinti šeima

Mirus mylimai Mamai

A. A. STEFANIJAI LEŠKIENEI

reikiame brolišką užuojautą sūnams fil. GEDIMINUI ir fil. ALGIRDUI bei jų šeimoms.

Akademio Skautų Sąjūdžio vadija

ir

Vydūno fondas

AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

- \$1,219.43 Surinkta p. J. L. Mattero
- \$400.00 Klaipėdos Jūrų Šaulių valdyba per p. J. Mikulį
- \$300.00 Dailidė, S. & K.
- \$200.00 Balandas Ged. Gaurys, A. Atm. P. Kamarauskui Račiūnas, K. Janouška, R. Kiaučūnas, R. Dr. p.p. Milukai, Eugenia Pakulis, J. A. Storkus, H. M. Paškevičius, M. Raišienė atm.
- \$150.00 Vyt. Maželis
- \$100.00 J. Brundža, MD, B. Apdriukaitis, Ankus, a.a. Henrico Kačinsko atm. Birute Kasperavičiūtė LB E. St. Louis, C. Mickūnas, A. & A. Mulioniai, J. & F. Pakalkai, E. N. Radvenis, J. Rejeris.
- \$50.00 Roman Biliūnas, B. Brasauskas, Ona Grinius, Ant. Januška, G. Kaufmanas, L. & I. Kirkai, J. Kirstukas, a.a. Alb. Korsaka aukoja A. F. Kašubai, L. Kutkus, G. Kaufmanas, Ona Matusaitienė, J. Szwerek, M. J. Proskus.
- \$40.00 K. Stankus.
- \$30.00 B. Harris, A. Ješmantas, A. Kisielius, MD.
- \$25.00 J. Cukuriene, E. Gaška, R. & V. Petrauskas, A. Pretkelis, A. Kairys, Dr. A. Kondratas, H. M. Paškevičius, M. Raišienė atm. a.a. Jona Bakš, A. J. Rygelis, Br. Snarskis.
- \$20.00 D. V. Anonai, R. Bigelis, Ald. Masulionis, Vyt. Mato-nis, L. M. Vansauskas, J. Valaitis.
- \$15.00 R. Sadauskas, E. A. Salskai
- \$10.00 M. Kleinaitis, Edis Razma, MD. Atm. Alb. Korsaka S. Kezenis
- \$5.00 B. Archie, L. Antanėlis, O. Kartanas, V. Paliulis.

Lietuvos Partizanų Globos fondo komitetas dėkoja visiems aukotojams. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekių prašome rašyti: L.P.G. Fund, Acct. #663777 ir pasiųsti Standard Federal Bank, 4192 Archer Ave. Chicago, IL 60632

LOS ANGELES LIETUVIŲ RADIO IKŪRĖJUI BRUNO GEDIMINUI IŠKELIAVUS Į ANAPILĮ

GYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Los Angeles Lietuvių radijo ikūrėjas Bruno Gediminas.

1936-1937 metais įsijungė į lietuvišką veiklą ir Čikagoje dirbo kartu su muziku Antanu Vanagaičiu. Jis padėjo A. Vanagaičiui redaguoti žurnalą „Margutis“ ir buvo jo bendradarbis to pat vardo lietuvių radijo laidose.

1941 metais buvo pašauktas į JAV kariuomenę. Tuo metu JAV kariavo Japonijoje ir Naujoje Gvinejoje. Bruno buvo vienas iš karių, permestų į priešų užnugarį. Jų gyvų išliko gal arti šimto. Kiti 2,000 vyrų žuvo karo lauke.

Kariuomenėje Bruno ištarnavo 6 metus. Ten užsikrėtė druzgiu (maliarija) ir daug kentėjo nuo tos ligos. Buvo apdovanotas 6 medaliais.

Karui pasibaigus, jis vėl grįžo į Čikagą. Po to trejus metus dirbo Wisconsin valstijoje, kulinarijos srityje.

Atvykęs į Kaliforniją kibo į restoranų verslą. Los Angeles mieste, kartu su lietuviu Sofija Waitak, nusipirko restoraną ir dirbo 5 metus. Vėliau gavo gerą darbą United Airlines lėktuvo bendrovėje, kurioje dirbo 25 metus — iki pensijos.

Bruno Gediminas 1957 m. Los Angeles vedė Josefina Grinkevičiūtę, su kuria išgyveno iki mirties.

Gyvendamas Čikagoje ir dirbdamas kartu su A. Vanagaičiu „Margutis“ radijo laidose, įgijo daug tos srities patyrimo. Todėl, persikėlęs į Los Angeles, sumanė ir čia įsteigti pirmąjį lietuvių radiją.

Pasikvietė pirmuosius talkininkus — Jurgį Rudelį ir Joną Uzdavinį iš Čikagos. Radijo steigimui pritarė ir padėjo Los Angeles gyvenantieji dr. Petras Pamataitis, dr. Juozas Jurkūnas, Vladas Bakūnas, Bronius Dūda ir kiti.

1953 metų liepos 15 d. pirmą kartą Los Angeles oro bangomis

Lietuvos sostinės kampelis — Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios, o priekyje — Adomo Mickėvičiaus statula.

Nuotr. Viktoro Kučo

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Seimo narys Algirdas Patackas (kairėje) ir kandidatas į Lietuvos prezidentus Vaidotas Žukas „Seklyčioje“.

POPIETĖ SU VAIDOTU ŽUKU IR
ALGIRDU PATACKU

„Seklyčioje“ gyvenimas kunkuliuoja. Nėra trečiadienių, kad čia neįvyktų kas nors įdomaus. Kovo 5 d. trečiadienis buvo skirtas pasimatymui su iš Lietuvos atvykusiais svečiais, tad „Seklyčia“ buvo pripildyta klausytojų, nes visi norėjo žinoti, ką pasakys Vaidotas Žukas, kandidatas į Lietuvos prezidentus ir Sibiro kankinys, trečio termino Seimo narys, Algirdas Patackas.

A. Patackas sakė, kad jam malonu dirbti su V. Žuku, nes jis esąs geras katalikas, radijo pranešėjas, 6 vaikų tėvas ir mylintis Lietuvą. Jo radijo laidos yra girdimos ne tik Lie-

tuvoje, bet Latvijoje, Lenkijoje ir net Karaliaučiaus srityje. Jis yra labai klausytojų mėgstamas, nes yra geras kalbėtojas, iškelia pasitaikiusias blogybes šeimų ir žmonių gyvenime.

Vaidotas Žukas pasidžiaugė, matydamas gausiai susirinkusius tautiečius, dėkojo už suteiktą galimybę prabilti, išdėstant veiklos planus — ką jis darytų, tapęs Lietuvos prezidentu. Išstatė save į rinkiminę kovą, skatinamas bendraminčių, norinčių Lietuvą grąžinti į krikščionišką gyvenimą. Kandidatūros remėjai, rinkiminę eigą pavadino „Naujoji banga“. Tuo norima pasakyti, kad Lietuva turi atsigręžti į moralinę atsakomybę, kurios šiuo metu labai trūksta. Norima taip pat suvienyti visas jėgas bendram sąmoningumui dėl Lietuvos gerovės. Prezidento kėdę turėtų būti nepartinė, bet jungianti visas partijas bendram darbui, nesiekiant naudoti sau ar partijai.

Lietuvos didžioji gyventojų dalis nepriklauso jokioms partijoms ir yra labai pasyvi joms, ką parodė praėję rinkimai, todėl „Naujosios bangos“ tikslas yra supažindinti visuomenę su reikalingumu balsuoti tik už tokį prezidentinį kandidatą, kuris savo rinkiminėje platformoje turės įrašęs šeimų dorovę, meilę tėvynei, krikščioniškumą artimui, pagalbą kaimui ir smulkiesiems verslininkams. Taip pat kovą prieš kysininkavimą valdžios pa-

reigūnų tarpe ir prieš nusikaltimus visuomenėje.

Buvo dar daug iškelta minčių apie gyvenimo sąlygų pagerinimą šiandieninėje Lietuvoje. Vaidotui Žukui užbaigus pranešimą, klausytojai abudu pranešėjus „užpylė“ klausimais.

Juozas Kojelis, tik ką grįžęs iš Lietuvos ir stebėjęs Lietuvos žmonių gyvenimą bei jų pažiūras į naująjį Seimą, partijų tarpusavio judrumą ir norą iškilti į vadovaujančias vietas, nenumato, kad Vaidotas Žukas galėtų nurungti partijų remiamus kandidatus. Jis įsitikinęs, kad Lietuvai reikia tokio asmens, kaip Vaidotas Žukas ir todėl remias jo išėjimą į rinkiminę rungtį. Anksčiau ar vėliau, geris turi laimėti.

Antanas Juodvalkis suabejojo, ar (V.Ž.) pavyks paveikti rinkėjus tik švelniais žodžiais bei idealistinėmis mintimis, kai Lietuvos gyventojai buvo 50 metų maitinami melu ir vienas kito nepasitikėjimu. Prezidentas turi būti užgundintas, kietas visose gyvenimo srityse ir turėti tvirtą valią. Rinkimuose įvyksta daug netikėtumų. Palinkėjo sėkmės, siekiant tikslo.

Aldona Šmulskienė išklė klausimą dėl santykių su Vyta Landsbergiu: kandidatų keliai nesukryžiuos? Br. Siliūnas klausė karinį pasirušimą ir pasirašytas verslines sutartis, suteikiant turtingiesiems pramonininkams pirmenybę prieš smulkiosius verslininkus. Šią žalingą sutartį leido pasirašyti Konservatorių ir Krikščionių demokratų partijų žmonės. Sutartis yra žalinga Lietuvai, nes ši pramonininkų konfederacija yra rytiškos krypties.

Buvo ir daug kitų klausimų, iškelusių labai svarbius klausimus abiem pranešėjams. Klausimais pasizymėjo moterys, kas parodo, kad jos domisi politika ir seka politinį bei ekonominį gyvenimą Lietuvoje. Į klausimus Vaidotas Žukas ir Algirdas Patackas atsakė labai išsamiai, tiesiog pakartodami anksčiau išdėstytas mintis ir numatomą programą Lietuvos atstatymui. Jie pabrėžė, kad „Naujosios bangos“ pagrindinis tikslas yra sužadinti neįveikliusius rinkėjus, išdėstyti esančias Lietuvoje negeroves ir pateikti programą, kuri kels Lietuvą iš nuosmukio. Jie taip pat stebės kitų prezidentinių kandidatų programas ir jeigu įvyktų, kad V. Žukas nelaimės, savuosius balsuotojus prašys balsuoti už tą kandidatą, kuris turės krikščionišką, morale pagrįstą, programą tinkančią Lietuvai.

„Seklyčios“ programą vedė Elena Sirutienė dėkojo svečiams. Visų susirinkusių varėdu, palinkėjo Vaidotui Žukui būti išrinktu į Lietuvos prezidento postą.

„Seklyčios“ lankytojai gausiais plovimais ir gražiais žodžiais dėkojo, kad turi galimybę praleisti popietes vieningai tarpe su draugais prie valgių stalo ir pasidalinti mintimis į iškeltus klausimus.

„Seklyčios“ vadovybė, Birkutės Jasaitienės asmenyje yra taip pat dėkinga: Janinai Gaigalienei, Verutei Ringutei, Salomėjai Januškienei, Onai Lukienei ir kitoms talkininkėms, kurios įdėda daug darbo paruošiant, bei papuošiant stalus, aptarnaujant lankytojus, susėdusius prie valgių. Ačiū tariau ir Sofijai Plenienei už kraujo spaudimo matavimą ketvirtadieniais.

Ant. Paužolis

Pirmieji pavasario ženklai jau matyti: tai paukštelis iš šiltų kraštų parskridęs suskardena, tai ankstyvieji narcizų diegai iš žemės savo smagaliukus kiša... Tačiau tikras „pavasariš suskambės“ tik šį sekmadienį, kovo 16 d., 12 val., Drury Lane salėje, Oakbrook Terrace, IL. Madų paroda, pavadinta „Skambek, pavasariš“, rengia „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlės tėvų komitetas. Pranešama, kad dar yra laisvų vietų, tad jas užsisakyti galima, skambinant Viktorijai Siliūnienei 630-257-0548.

JAV LB Švietimo tarybos paskelbtas piešinių ir rašinių konkursas baigiasi kovo 15 d. Visi darbai turi būti prisiųsti iki tos datos.

Akademinių Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus rekolokacijos vyks kovo 14 ir 15 d. Ateitininkų namuose, Lemonite. Pradžią 7 val. vak. Visi ASS nariai ir narės prašomi dalyvauti.

Lietuvių Prekybos rūmai (Lithuanian Chamber of Commerce), „Margučio II“ radijo laidų sukaktuviniams pokyliui paskyrė 200 dol. auką, kuri rengėjų ir lietuviškų „Margučio“ laidų darbuotojų, išlaikusių jas gyvas net 65 metus, yra nuoširdžiai įvertinama. Sukaktuvinis pokylis rengiamas kovo 15 d., šeštadienį, 6 val. vak. Jaunimo centre. Bilietai gaunami „Seklyčioje“. Visi kviečiami.

Čikagos lit. mokyklos Vasario 16-tosios minėjime. Iš kairės: programos atlikimo muzikinės palydos tvarkytojas Andrius Utz, mokyklos direktorė Juratė Dovilienė, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, tautinių šokių mokytoja ir programos režisierė Ligija Tautkuvienė, kanklininkė Daiva Kintytė ir muz. Alfonsas Seniūnas.

Nuotr. Zigmo Degučio

Lietuvos Vyčių 36 kuopos mėnesinis susirinkimas bus pirmadienį, kovo 17 d., 7:30 val. vak., Nekalto M. Marrijos Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parke. Susirinkime bus nusipelnusiems nariams įteikti I ir II pakelimo laipsniai, taip pat pradedamas knygų vavus Lietuvoje atidaromoms vaikų bibliotekoms. Jeigu kas turi atliekamų gerų knygų, atsivežti į susirinkimą. Visi vyčiai nariai ir svečiai prašomi gausiai susirinkime dalyvauti. Bus prisiimtas šv. Kazimieras, šv. Patrikas, šv. Juozapas. Po to bus pabandavimas — vaišės ir kavutė, kurią šį kartą paruos Lucille Kilkus ir Evelyn Ozelis. Naujus narius į kuopą registruoja Viktoras Utara, tel. 773-847-0664. Kuopos valdyba visus maloniai kviečia įsijungti į 36 Lietuvos vyčių kuopą.

Verbų sekmadienį, kovo 23 d., 2 val. p.p., šv. M. Marrijos Gimimo parapijoje ruošiamas religinis koncertas. Programą atliks parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, muz. Ričardas Sokas — vargonų palyda ir solo, solistai Margarita Momkienė, Vaclovas Momkus ir kiti. Visuomenė iš arti ir toli kviečiama dalyvauti koncerte.

Ir vėl mugė! Tik šį kartą ji rengiama balandžio 5-6 d. Jaunimo centro žemutinėje salėje ir skiriama JC 40 metų sukaktiui paminėti. Norintieji daugiau informacijų, taip pat registruotis ir mugėje su savo prekystaliais dalyvauti, prašomi kreiptis į Jaunimo centro administratore iki kovo 30 d. Telefonas — 773-778-7500.

Čikagos lit. mokyklos mokinės (iš kairės) Adelė Ročytė ir Stefutė Utz skaito Nepriklausomybės paskelbimo — Vasario 16 ir Kovo 11 — aktus CLM rengtame Vasario 16-tosios minėjime Jaunimo centre.

Nuotr. Vlodo Žukausko

Naujausios žinios
iš Lietuvos-
„DRAUGE“

Skelbimai

x Nauja velykinių verbų ir suvenyrų siunta iš Lietuvos. Atlanta IE, Inc. 773-434-2121.

(sk)

x JAV LB Waterbury, CT apylinkė surinko \$105 aukų padėti Sibiro tremtiniais grįžtantiems į Lietuvą. Aukotojai: Liutkų šeima \$50, Vytautas ir Elena Norkai \$25 ir po \$10 Aleksandras Norkeiliūnas, Simas Augaitis, Julija Puodžiukaitienė. Dėkojame! Aukus persiūsiame Lietuvon Sibiro tremtiniais. JAV LB Socialinių Reikalų Taryba.

(sk)

x TRANSPAK praneša: „Istoriniuose dokumentuose Paberžė minima jau 1484 m., pastacius čia bažnyčią (gyvenvietė vadinta Beržais). 19 a. pradžioje Paberžės miestelis jau buvo valsciaus centras su pradžios mokykla. Čia nuolat vykdavo nemaži turgai. Dar šio šimtmečio pradžioje Paberžėje ir apylinkėse buvo rengiamos bulių koridos. Tai vienintelė vieta Lietuvoje, kur taip ilgai kultivuotas šis ispanų tradicinis paprotys. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.

(sk)

x Yra daug gerų žmonių, kurie supranta vaikų — našlaičių vargą. Po \$50 Lietuvos našlaičiams atsiuntę: Martin Geštautas, Mr. ir Mrs. F. Rimkus, Ona ir Viktoras Samatauskai, North Port FL. Aukotojams našlaičių vardų dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747.

(sk)

ČLM VASARIO 16
MINĖJIMAS

Vasario Šešioliktoji — tai labai svarbi šventė lietuvių šeimose. Vasario 15 dieną Jaunimo centre susirinko gražus būrys žmonių. Šią reikšmingą dieną pradedame prie Jaunimo centre esančio žuvusius del Lietuvos laisvės paminklo. Gėles parūpino Čikagos ALTO skyrius. Vėliavas sekė aukštesniosios mokyklos mokiniai. Darius Norvilas, 10 klasės mokinys, pasakė kalbą. Po to žygiavome atgal į Jaunimo centro kavinę, į minėjimą. Kavinėje buvo nuleistas ekranas ir, kai buvo atliekama programa, rodomas filmas apie Lietuvą. 10 klasės mokiniai įnešė vėliavas ir programa prasidėjo. Kun. J. Vaišnys kalbėjo maldą. Nepriklausomybės aktą paskaitė Stefutė Utz. Paskui giedojam Amerikos ir Lietuvos himnų. Gražiais žodžiais mus pasveikino Lietuvos gen. Garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Adelė Ročytė paskaitė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą. Po to buvo dainos ir tautiniai šokiai. Buvo ypaci gražu, kai Vaidas Markauskas ir Simona Marcinkevičiūtė šoko įdomius šokius. Pasirodė naujas talentas — mūsų istorijos mokytoja Eglė Ivinskienė, labai gražiai padainuodama senovinę dainą. Po to pasirodė jaunieji mokyklos mokytojai: Onutė Utz, Andrius Utz, Vida Gaizutytė ir Rimas Gecevičius, pašokdami „Rylio“. Po ju aukštesniosios mokyklos mokiniai pašoko delnų polką. Programa baigėsi daina „Lietuva“. O paskui, bedainuojant „Ilgiausių metų“, buvo įneštas didelis, geltonas, žalias ir raudonas spalva papuoštas, pyragas, mūsų mažos šalelės Lietuvos garbei.

Ada Valaitytė
10 kl. mokinė

Vasario 16-tosios minėjime Čikagos lit. mokykloje prie paminklo žuvusiems del Lietuvos laisvės Jaunimo centre sodelyje vainiką padėję mokiniai Ada Valaitytė ir Karolis Užgiris.

Nuotr. Vlodo Žukausko